

รายงานผลการวิจัย

RESEARCH REPORT SERIES

Number 36

รูปแบบการอุปโภคบริโภคในประเทศไทย (๒๕๑๘-๒๕๑๙)
(Consumptions Pattern in Thailand 1975-1976)

โดย

กาญจณี พลจันทร์
สุวรรณีย์ วัฒนจิตต์

คณะเศรษฐศาสตร์
FACULTY OF ECONOMICS

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กรุงเทพมหานคร

THAMMASAT UNIVERSITY
BANGKOK

Number 36

รูปแบบการอุปโภคบริโภคในประเทศไทย (๒๕๑๘-๒๕๑๙)
(Consumptions Pattern in Thailand 1975-1976)

โดย

กาญจณี พงษ์จันทร์

สุวรรณี วัฒนจิตต์

สารบัญ

หน้า

Abstract

สารบัญ

๑

บทนำ

๒

วิธีการศึกษา

๑๐

สรุปและเสนอแนะ

๓๓

ตาราง ๑ - ๒๐

๓๖

บรรณานุกรม

๔๖

Abstract

Consumption Pattern in Thailand : 1975-76

The objective of this research is to study the consumption pattern in Thailand during 1975-76. The study is divided into two parts.

First part is to find the pattern of consumption of 12 groups of commodities in order to get the ranking of preference in consumption expenditure. Second part is to analyse the correlation between expenditure and income by income & economic groups and by locations.

The findings obtained from this research may be useful for explaining the real situation regarding the pattern and ranking of group-of-commodities preference. Moreover the research may be able to explain important variables which effect consumption behavior in the hope that a national policy may be formulated to assist handicapped group.

สาระสังเขป

สาระสำคัญของงานชิ้นนี้ต้องการศึกษาถึงรูปแบบของการอุปโภคบริโภคของประเทศไทย ๒๕๑๘/๒๕๑๙ โดยได้แยกการวิเคราะห์ออกเป็น ๒ ส่วน โดยส่วนแรกจะพิจารณาถึงการใช้จ่ายในสินค้า ๑๒ หมวด เพื่อพิจารณาถึงสำคัญความจำเป็นในการบริโภคของสินค้าเหล่านั้น ในส่วนที่สองได้พิจารณาถึงสมการการบริโภค เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการใช้จ่ายอุปโภคบริโภค โดยการศึกษาตามกลุ่มรายได้และรายภาค

ของสรุปที่ได้จากการใช้ข้อมูลวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นจะนำไปสู่ประโยชน์เพื่อใช้อธิบายสภาพเป็นจริงในประเทศไทยถึงลำดับของสินค้าที่จำเป็นต่อการบริโภค รวมทั้งอธิบายถึงตัวแปรสำคัญที่จะกำหนดพฤติกรรมการบริโภค ทั้งนี้เพื่อจะได้นำข้อสรุปไปใช้ประโยชน์ในการพิจารณาช่วยเหลือกลุ่มคนที่ประสบปัญหาได้ต่อไป อันจะทำให้การแก้ไขปัญหาของประเทศทำได้โดยมีข้อมูลบ่งชี้ที่มากขึ้น

การบริโภค : ทฤษฎีและตัวกำหนด

บทนำ

ความสัมพันธ์ของการบริโภคกับรายได้ นับเป็นต้นกำเนิดของทฤษฎีที่อธิบายฟังก์ชันการบริโภค หรือพฤติกรรมการบริโภคของมนุษย์ ซึ่งเป็นการพิจารณาถึงพฤติกรรมโดยรวม เนื่องจากการบริโภคเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนกระทำ แนวการอธิบายฟังก์ชันการบริโภคได้เริ่มต้นอย่างมีระบบจากการวิเคราะห์ของเคนส์ (Keynes) ที่เขียนไว้ใน General Theory ซึ่งกล่าวว่า ตัวกำหนดระดับการจ้างงานในทางเศรษฐกิจก็คือ รายจ่ายที่เกิดจากการบริโภคและรายจ่ายที่เกิดจากการลงทุน การบริโภคของคนจะขึ้นอยู่กับรายได้ของเขา เมื่อมีรายได้สูงขึ้นอาจบริโภคมามากขึ้นแต่ไม่มากในสัดส่วนเดียวกับรายได้ที่เพิ่มขึ้นนั้น นั่นคือ แนวโน้มในการบริโภคเพิ่มจะมีค่าน้อยกว่าการบริโภคเพิ่มโดยเฉลี่ย การหาค่าของตัวแปรสองตัวข้างต้นนี้ได้ ก็ทำให้ทราบถึงทฤษฎีการใช้จ่ายเพื่อบริโภคและการออมของรายได้ในระดับต่าง ๆ ได้เช่นกัน ทฤษฎีนี้เรียกกันว่า Absolute Income Hypothesis ซึ่งการบริโภคโดยรวมจะถูกกำหนดโดยตัวแปรสำคัญ คือ รายได้รวม โดยให้สิ่งอื่น ๆ คงที่ จากข้อเท็จจริงก็พบว่า สมมติฐานนี้ถูกต้อง รายได้ที่ได้รับ (current income) มีความสำคัญต่อการบริโภคของคน ค่าของ marginal propensity to consume จะมีค่าน้อยกว่า average propensity to consume และค่าทั้งสองนี้ก็น้อยกว่า ๑ ด้วย สมการการบริโภคจึงเขียนได้เป็น

$$C = a + bY \quad \text{โดยที่ } a > 0, b < 1$$

และให้ C คือการบริโภค, a คือ การบริโภคเมื่อ $Y=0$, b คือ marginal propensity to consume และมีตัวคงที่ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และ Y เป็น current income สมการดังกล่าวก็มีข้อบกพร่องเนื่องจากข้อจำกัดจะสรุปสมการที่อาศัย

ตัวแปรเพียงตัวเดียวในขณะที่พฤติกรรมตามข้อเท็จจริง การบริโภคของคนนั้นถูกกำหนดโดยตัวแปรอื่น ๆ เช่น ระดับราคา, การคาดคะเน, รสนิยมและอื่น ๆ ข้อบกพร่องอื่น ๆ ก็คือ ค่า mpc นั้นก็เปลี่ยนไปในระยะเวลาต่าง ๆ กัน และมีผลต่อการบริโภคด้วย นั่นคือ เมื่อมีรายได้เพิ่มมากขึ้นค่าทาง mpc จะลดลงในขณะที่ค่าของ mpc โดยรวมนั้นมีค่าคงที่ซึ่งควรจะลดลงเมื่อรายได้สูงขึ้น

ได้มีการทดสอบโดยใช้การวิเคราะห์ตัวอย่างกว้างขวางทั้งในอดีต เช่น ผลงานของ Coldamith 1955, Kuznets 1952 และในงานของ Tam และ Tecson 1974 ก็ใช้การทดสอบนี้โดยเพิ่มตัวกำหนดอื่น ๆ ลงไปมากขึ้น เช่น ขนาดครอบครัว อายุ ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน, อาชีพ, ภูมิภาค ฯลฯ เป็นต้น

จากข้อบกพร่องดังกล่าวได้มีการแก้ไขข้อบกพร่องขึ้นการบริโภคโดยกำหนดให้แนวโน้มของการบริโภคขึ้นอยู่กับรายได้เปรียบเทียบ (relative income) ซึ่งเป็นรายได้ที่เปรียบเทียบกับรายได้ที่ใช้เป็นมาตรฐาน สมมติฐานนี้เรียกว่า Relative Income Hypothesis ตามการคิดค้นของ Duesenberry ที่ศึกษาไว้ในหนังสือ Income, Saving, and the Theory of Consumer Behavior (1974) โดยกำหนดว่า ถ้าการกระจายของรายได้ไม่เปลี่ยนแปลงฐานะโดยเปรียบเทียบของผู้บริโภค ก็จะไม่เปลี่ยนแปลง และรูปภาหการบริโภคของคนจะขึ้นอยู่กับระดับรายได้ที่ผ่านมา ทำให้ค่า apc มีค่าคงที่ สมการจึงเขียนได้เป็น

$$\frac{c}{y} = a + b \left(\frac{y}{y^0} \right), b > 0$$

โดยที่ y^0 เป็นรายได้สูงสุดในอดีต ค่าของ $\frac{c}{y}$ ในช่วงวัฏจักรหดตัว ($y < Y^0$) จะมีค่าสูงกว่าในช่วงขยายตัว ($y > Y^0$) และในระยะยาวอัตราส่วน $\frac{c}{y}$ จะมีค่าคงที่

Kaneda 1967 ได้ใช้วิธีวิเคราะห์นี้ศึกษาถึงรูปแบบการบริโภคของ
คนญี่ปุ่นตั้งแต่สมัยหลังสงคราม พบว่า ในสินค้าบางชนิด เช่น เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย
คนในเมืองจะใช้จ่ายมากกว่าคนในชนบท ในขณะที่สินค้าอาหารนั้นการใช้จ่ายไม่แตกต่าง
กันมากนักระหว่างเมืองกับชนบท Soligo และ Ballentine 1975 ก็ได้ศึกษาถึง
พฤติกรรมการบริโภคสินค้าระหว่างกลุ่มคนจนและคนร่ำรวยว่าแตกต่างกันหรือไม่ พบว่า
คนจนบริโภคสินค้าที่ผลิตโดยใช้ทุน (ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตที่คนรวยครอบครอง) มากขึ้น
เมื่อกลุ่มคนเหล่านี้มีรายได้มากขึ้น ซึ่งเป็นผลที่ตรงกับงานของ Yhi-Min Ho 1978
ที่พบว่าในไต้หวันนั้นคนจนจะบริโภคสินค้าที่ผลิตโดยใช้ทุนมากกว่าแรงงาน มากกว่าคนรวย
โดยให้เหตุผลว่า การพัฒนาที่เน้นความเจริญเติบโตทำให้การกระจายรายได้แตกต่าง
กัน การใช้ปัจจัยการผลิตก็จะแตกต่างกันดังที่พบเห็นในประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศ
Soligo ก็ได้วิเคราะห์การบริโภคของกลุ่มรายได้ต่าง ๆ ในเมืองและชนบทของ
ปากีสถานว่ามีการบริโภคสินค้าที่ผลิตโดยใช้ทุนมากกว่าหรือแรงงานมากกว่า โดยสมมติ
ให้การเปลี่ยนแปลงของรายได้แต่ละกลุ่มเป็นไปในสัดส่วนเดียวกัน เพื่อดูว่าคนในกลุ่มรายได้
ได้สูงนั้นจะบริโภคสินค้าที่ใช้ทุนมากกว่าแรงงาน สูงกว่ากลุ่มรายได้ต่ำ ซึ่งผลที่ได้พบ
ว่ากลุ่มคนมีรายได้ต่ำจะบริโภคสินค้าที่ผลิตโดยใช้ทุนมากกว่าแรงงานมากกว่ากลุ่มคนมี
รายได้สูง และในกลุ่มคนที่มีรายได้ระดับเดียวกันนั้น คนที่อยู่ในเมืองจะใช้จ่ายมากกว่า
คนอยู่ในชนบท คนในเมืองและครอบครัวที่มีรายได้สูงจะบริโภคสินค้าที่ผลิตโดยใช้แรง
งานมากกว่าทุน เพราะความยืดหยุ่นของการบริโภคต่อรายได้มีค่าสูงมาก และมีการ
บริโภคสินค้าที่อยู่อาศัย, อาหาร ซึ่งใช้แรงงานมากกว่าปัจจัยการผลิตอื่น ๆ สูงมากใน
เมือง Musgrove 1978 ก็ได้สรุปตัวกำหนดการบริโภคของคนในเมืองต่าง ๆ ในลาติน
อเมริกา โดยใช้วิธีวิเคราะห์นี้ขึ้นกว่ากัน

ข้อบกพร่องของการวิเคราะห์ก็คือ การเปลี่ยนแปลงของการบริโภคและ รายได้ไม่เป็นไปตามกัน พบว่า เมื่อรายได้ต่ำลงการบริโภคมักไม่ลดลง และการเพิ่ม ขึ้นของรายได้อาจมีส่วนต่ำกว่าการเพิ่มขึ้นในการบริโภค พฤติกรรมของผู้บริโภคก็เปลี่ยน ไปทีละน้อย ๆ ตามกาลเวลา ดังนั้น รายได้สูงสุดในอดีตจึงมีผลน้อยมากกับการบริโภคใน ปัจจุบัน

แนวการวิเคราะห์อีกแนวหนึ่งคือ สมมติฐานรายได้ถาวร (Permanent Income Hypothesis) ซึ่ง Brown ได้เสนอว่า รูปแบบการบริโภคขึ้นอยู่กับ การบริโภคที่ผ่านมาด้วยสมการการบริโภคจึงเป็น

$$C_t = a + bY_t + d C_{t-1} \quad \text{โดย } t \text{ เป็นปีปัจจุบัน}$$

Friedman ได้ศึกษาเรื่องนี้อย่างละเอียดใน Theory of the Consumption Function โดยได้แบ่งรายได้ที่วัดได้ (measured income) ออกเป็นรายได้ถาวร (Permanent Income,) ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยของรายได้ที่ผู้บริโภคคาดว่าจะได้รับเป็นถาวร และรายได้ชั่วคราว (Transitory Income) การบริโภคก็แบ่งออกได้เป็นการบริโภค ถาวรและการบริโภคชั่วคราวเช่นกัน ตามแนวการศึกษานี้ ค่า apc ในระยะยาวจะ เท่ากับค่า mpc ซึ่งถูกกำหนดโดยอัตราดอกเบี้ย ความมั่งคั่งและส่วนประกอบอื่น ๆ เช่น อายุ ธรรมเนียม ฯลฯ ดังนั้น สมการการบริโภคจึงเป็น

$$C_p = k Y_p \quad \text{โดยที่ } C_p \text{ คือ การบริโภคถาวร } k = \text{ตัวกำหนดอื่น ๆ และ } Y_p \text{ คือ รายได้ถาวร}$$

ทั้งนี้เพราะการบริโภคในช่วงเวลาหนึ่งจะมีการวางแผนไว้ตลอดช่วงตาม การคาดคะเนว่าจะได้รายได้เท่าใดในช่วงเวลานั้น France Modigliani กับคณะ

ก็คืออธิบายไว้ใน Life Cycle hypothesis ในทำนองเดียวกันว่า สัดส่วนของ รายได้ถาวรที่จะออมนั้น มักไม่ขึ้นกับรายได้ในช่วงเวลาหนึ่งเวลาใด และรายได้ชั่วคราว ก็มีผลน้อยมากหรือไม่มีผลต่อการบริโภคในปัจจุบันเลย

อย่างไรก็ตาม สมมติฐานนี้ก็ยังมีข้อสงสัยอยู่หลายประการ เช่น ค่าความยืดหยุ่นของรายได้ถาวรในการบริโภคจะมีค่าเท่ากับ ๑ เสมอหรือไม่ การสมมติ ให้รายได้ชั่วคราวไม่มีผลต่อการบริโภคปัจจุบันเลย ตลอดจนพบว่ารายได้ชั่วคราวมีความ สำคัญในการบริโภคสินค้าถาวรหลายประเภท ความสำคัญของรายได้ชั่วคราวมีมากขึ้นเรื่อย ๆ จากการศึกษาตามข้อเท็จจริง จนเป็นเหตุให้ Income Friend และ Raul Taubman เลือกใช้คำว่า normal income ซึ่งหมายถึงแนวโน้มหรือค่าเฉลี่ยของรายได้ในปัจจุบัน ในการศึกษาข้อมูล time series และใช้เป็น function ของตัวแปรทางสังคม เศรษฐกิจในการศึกษาข้อมูล cross sections และ Thomas Mayer (1972) ก็ ให้นำ Standard Income Theory ซึ่งพบว่าฟังก์ชันการบริโภคนั้นมีการขาดความต่อเนื่องระหว่างรายได้ถาวรกับรายได้ชั่วคราวแต่ก็มีค่าต่ำมาก วิธีนี้เป็นที่นิยมใช้กันมากในงานของนักวิชาการหลายท่าน เช่น Darky 1972, Laumas and Mohabbat 1972, Ebberler 1973.

สมการการบริโภคยังมีลักษณะการอธิบายในรูปของสต็อกที่เรียกว่า Stock Adjustment Theories ซึ่งมีแนวการอธิบายเป็น ๒ แบบ คือ แบบแรกให้ความหมายของคำว่า "Stock" ไปในรูปของทรัพย์สิน และนิสัย ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคของคนในระยะยาว เช่น ผู้ที่ชอบสุนทรียาก็จะสุขเรื่อยไป ผู้ที่ชอบดื่มกาแฟก็มักจะดื่มเสมอ ส่วนแนววิเคราะห์อีกแบบหนึ่งนั้น "Stock" จะเป็นจำนวนของสินค้าที่ผู้บริโภคซื้อ ซึ่งคนจะซื้อมากขึ้นเมื่อของเดิมเสื่อมสภาพ Stock ตามนัยนี้จึงหมายถึงถึงการสะสมสินค้าที่ผู้บริโภคจะซื้อมากขึ้นเมื่อจำนวน Stock ที่ต้องการแตกต่างไปจาก

ที่มีอยู่ เขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$a) S_t - S_{t-1} = \lambda (S_t^* - S_{t-1}), \lambda > 0$$

โดยที่ S_t คือ Stock ที่มีอยู่ ณ เวลา t

S_t^* คือ Stock ที่ต้องการให้มีอยู่

เมื่อ Stock ที่ต้องการมีมากกว่า Stock ที่เคยมีอยู่ในอดีตจำนวน Stock ก็
จะเพิ่มขึ้นเท่าเดิม ผลคูณของค่า λ กับความแตกต่างของ Stocks ดังกล่าว
Hobthakker และ L.D. Taylor ได้นำเอาแนววิเคราะห์ทั้งสองรวมไว้ในทฤษฎี
เดียวกัน โดยอธิบายหลักพื้นฐานไว้ว่า การบริโภคอุปโภคที่เป็นอยู่ในปัจจุบันจะมีความ
สัมพันธ์กับค่าตัวแปรที่กำหนดการบริโภคทั้งในอดีตและปัจจุบัน และค่าตัวแปรเหล่านั้นจะ
แสดงให้เห็นถึง Stock ที่มีอยู่ในปัจจุบันของผู้บริโภค ซึ่งเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$b) q_t = \alpha + \beta S_t + \gamma x_t$$

โดยที่ q_t เป็นจำนวนสินค้าที่ซื้อในเวลา

S_t เป็น Stock

x เป็นรายได้

α, β, γ เป็นตัว parameters

β เป็น stock adjustment parameter

ในกรณีที่ค่า β มีค่าเป็นบวก แสดงว่าจำนวนสินค้าที่ซื้อนั้นถูกกำหนดจากนิสัยของการ
บริโภค ซึ่งผู้บริโภคจะซื้อมากขึ้นเมื่อ Stock เพิ่มขึ้นและถ้าค่า β มีค่าเป็นลบ แสดง
• ว่าจำนวนสินค้าที่ซื้อนั้นจะถูกกำหนดจากจำนวนสินค้าที่ต้องการมีไว้ในครอบครอง นั่นคือ

Stock ที่เพิ่มขึ้น ไม่ชักชวนให้มีการซื้อใหม่แต่อย่างใด ได้มีการใช้วิธีวิเคราะห์
กับข้อมูลของประเทศดานาดา (Oksanen, 1972) และญี่ปุ่น (Leng-Yao Lee, 1970)
พบว่า เป็นการวิเคราะห์ที่อธิบายสภาพที่เป็นอยู่ได้ดีและอาจกล่าวได้ว่าการใช้ตัวแปรด้าน
รสนิยมและนิสัยการบริโภคให้ผลดีกว่าตัวแปรอื่น ๆ ยังมีการใช้การวิเคราะห์ด้าน
dynamic ของรายได้มากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งก็ต้องการการทดสอบมากขึ้น สมการการ
บริโภคในสมัยหลังจึงได้เน้นการศึกษาด้านนี้ ตัวแปรสำคัญที่นิยมใช้กันก็คือ ความมั่งคั่ง
(Wealth) อันเป็นผลมาจากสินทรัพย์เหลวและกำไรส่วนทุน ตลอดจนเครดิต ตัวแปร
เหล่านี้ให้ผลดีในการศึกษาของ Bhatia 1973, Spiro 1962 เป็นต้น ตัวกำหนด
อื่น ๆ ก็เช่น อัตราดอกเบี้ย และราคาสินค้าอื่น ๆ ซึ่งมีผลต่อการบริโภคสินค้าคงที่
ถาวรมาก เช่น งานของ Weber 1970, Tolley 1969 และ Juster 1972
ตัวแปรทางสังคมเศรษฐกิจก็มีความสำคัญเช่นกัน พบว่า การบริโภคของคนนั้นจะถูกกำหนด
โดย เพศ อายุ อาชีพ และสภาพทางสังคม เช่น งานของ Baumink 1972 งาน
ของ Tan และ Tecson ที่ศึกษาถึงรูปแบบการอุปโภคบริโภคของฟิลิปปินส์ โดยใช้
การวิเคราะห์ cross section และให้พฤติกรรมการบริโภคขึ้นอยู่กับขนาดครอบครัว
อายุ และรายได้ ตลอดจนอาชีพ โดยทำการศึกษาในภูมิภาคชนบทกับเมือง งานของ
ประดิษฐ์ ธรรมกินโนนินที่ศึกษารูปแบบการบริโภคของไทย ตลอดจนการทดสอบด้านการ
ใช้จ่ายของ ดร.สมลักษณ์รัตน์ วัฒนวิทูกร งานของ ดร.เอื้อย มีสุข ๑๙๗๖ และ
งานของ Kaneda 1976 ที่ศึกษาการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการบริโภคอาหารในญี่ปุ่น
ในปี ๑๙๗๔-๑๙๖๔ และจากงานศึกษาเปรียบเทียบ พบว่า เมืองและชนบทเมื่อศึกษา
เปรียบเทียบกัน พบว่า ในกาบริโภคสินค้าบางชนิดมีความแตกต่างกัน เช่น เสื้อผ้า
และที่อยู่อาศัย คนที่อยู่ในเมืองจะบริโภคมากกว่าคนในชนบท ในขณะที่อาหารนั้นไม่แตก
ต่างกันมากนักในการเปรียบเทียบในระดับประเทศต่าง ๆ จะมีลักษณะการบริโภคจะเหมือน
กันในสินค้าบางชนิด และแตกต่างกันในสินค้าหลายชนิด ความแตกต่างยังพบในการพิจารณา

ในช่วงระยะเวลาต่างกัน เช่น ระยะสั้น ระยะยาว ดังผลงานของ Weisskoff (1971) ที่ศึกษา time series data ของประเทศกำลังพัฒนา ๑๕ ประเทศ ในการวิเคราะห์ความยืดหยุ่นต่อราคาและต่อการใช้จ่ายของสินค้า ๖ ชนิด เพื่อหารูปแบบการบริโภค ในระยะสั้นและระยะยาว

ตัวแปรอื่น ๆ ที่มีผลต่อการบริโภคก็คือ ทำดีและแผนการซื้อของผู้บริโภค ที่วางไว้ใน การบริโภคสินค้าบางชนิด เช่น รอยนตี (Shapiro และ Augvine, ๑๙๖๔) สินค้าคงทนถาวรตลอดจนการบริการ (Poser และ Hecheltjen, 1973) ฯลฯ นอกจากนี้ ผลของการโฆษณาที่มีบทบาทต่อรูปแบบการบริโภคด้วย จากการศึกษาของ Pinkham (1962) พบว่า การจำหน่ายยาจะต้องอาศัยการโฆษณาที่ทำต่อเนื่อง การโฆษณายังมีผลด้านการทดแทนระหว่างสินค้าบุหรี (Tebser, 1962) การโฆษณายังมีผลต่อการขายสินค้าอาหาร (Weiss, 1968) เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคในสมัยต่อมายังได้รวมเอาข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น การสะสม human capital, การจัดสรรเวลา ส่วนประกอบของความพอใจรวม และความต้องการสินค้า quasi-public (Ferber 1973) การวิเคราะห์เหล่านี้เป็นแบบ dynamic มากและต้องการทำวิจัยค้นคว้าอีกมาก

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่าการศึกษารูปแบบอุปโภคบริโภคตามทฤษฎีต่าง ๆ จะมีขอบเขตของตัวแปรเฉพาะมากกว่าที่เกิดขึ้นจริง ๆ ตามพฤติกรรมของผู้บริโภค ทั้งนี้เนื่องจากพฤติกรรมดังกล่าวมักถูกกำหนดโดยตัวแปรหลาย ๆ ตัวนั่นเอง การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงจึงมีการพัฒนาเรื่อยมา โดยอาศัยข้อมูลทางสังคม เศรษฐกิจ และความรู้ด้านอื่น ๆ ดังนั้นปัญหาจึงอยู่ที่ว่าข้อมูลดังกล่าวมีมากเพียงพอตลอดจนเหมาะสมเพียงไรหรือไม่

ซึ่งหาได้ยากมาก การวิเคราะห์ที่ผ่านมาจึงอธิบายถึงข้อบกพร่องของข้อมูลที่ใช้อยู่เสมอ

วิธีการศึกษารูปแบบการอุปโภคบริโภคของประเทศไทย ๒๕๑๔/๑๔

ในงานวิจัยนี้ ใช้ข้อมูลภาวะเศรษฐกิจและสังคม ปี ๒๕๑๔/๑๔ โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และแบ่งศึกษาวิจัยเป็น ๒ ส่วนดังนี้

๑. การศึกษาสัดส่วนของการบริโภคสินค้าต่าง ๆ ๑๒ หมวด ต่อรายได้ว่าพฤติกรรมการบริโภคของคนต่อสินค้าต่าง ๆ เหล่านี้เป็นอย่างไร โดยแยกพิจารณาเปรียบเทียบตามภูมิภาคคือ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นับเป็นการพิจารณาโดยยึดสินค้าเป็นหลัก และนำมาเปรียบเทียบกับรายได้ของท้องถิ่นนั้น ๆ อันเป็นการพิจารณาธรรมเนียมในการบริโภคได้ทางหนึ่ง

๒. ในขั้นตอนที่ ๒ จะศึกษารูปแบบการบริโภคโดยการหา Consumption function

สมการ $c = a + by$ (1)

โดยที่ c คือ consumption

a คือ ค่าคงที่หรือการบริโภคที่

b คือ ค่าแนวโน้มการบริโภคเมื่อรายได้เปลี่ยนแปลงไป

y คือ รายได้ที่ได้รับ

ข้อมูลที่ใช่เป็นข้อมูลสำรวจภาวะเศรษฐกิจของสำนักสถิติแห่งชาติ ซึ่งได้รวบรวม NC (non-consumption) ไว้ด้วย ดังนั้นจึงหา

สมการ $NC = a + by$ (2)

จากนั้นจะศึกษาถึง ผลรวมของการอุปโภคบริโภค หรือ CNC
(Consumption + Non-Consumption) โดยหา สมการ

$$\text{สมการ} \quad \text{CNC} = a + by \quad (3)$$

เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการอุปโภคบริโภคกับรายได้

ส่วนที่ ๑ การศึกษาสัดส่วนของการบริโภคสินค้าต่าง ๆ ๑๒ หมวด ของครัวเรือน^{*}
ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และกรุงเทพ-
มหานคร โดยศึกษารายละเอียดของเขตชุมชนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. เขตเทศบาล
๒. เขตสุขาภิบาล
๓. ระดับหมู่บ้าน

เมื่อได้เห็นภาพของรูปแบบการอุปโภคบริโภคได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ครัวเรือน
เหล่านั้นได้ถูกแบ่งออกตามสถานะภาพทางเศรษฐกิจและสังคม คือ

๑. เกษตรกร - ที่ดินเป็นของตนเอง
๒. เกษตรกร - เช่าที่ดิน
๓. ผู้ประกอบอาชีพอิสระ
๔. ผู้ประกอบการที่มีใช้การเกษตร
๕. ผู้มีอาชีพรับจ้าง

และเพื่อให้เห็นรูปแบบของการอุปโภคบริโภคได้หลาย ๆ มุม เราได้
พยายามแบ่งครัวเรือนออกไปตามระดับรายได้อีก เช่น

* รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ.๒๕๑๔-๑๕ หน้า ๒
การเลือกครัวเรือนตัวอย่างใช้วิธีการสถิติที่เรียกว่า Self-weighting, at ratified
three stage sampling

ก. เขตเทศบาล

- ๑. รายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐.- บาท
- ๒. รายได้ระหว่าง ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐.- บาท
- ๓. รายได้มากกว่า ๒,๐๐๐.- บาท

ข. เขตสุขาภิบาลและระดับหมู่บ้าน

- ๑. รายได้ต่ำกว่า ๕๐๐.- บาท
- ๒. รายได้ระหว่าง ๕๐๐-๑,๐๐๐.- บาท
- ๓. รายได้มากกว่า ๑,๐๐๐.- บาท

ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค * นี้เพื่อให้รูปแบบของการอุปโภคบริโภคมีความละเอียดยิ่งขึ้น ได้มีการแบ่งออกเป็น ๑๒ หมวด ดังต่อไปนี้

- ๑. อาหารปรุงที่บ้าน หมายถึง เครื่องปรุงอาหารทั้งหมด เช่น เนื้อสัตว์ อาหารทะเล น้ำมันปรุงอาหาร ข้าว ผัก ผลไม้ เครื่องเทศ ชา กาแฟ ฯลฯ
- ๒. อาหารนอกบ้าน หมายถึง อาหารที่ซื้อ และทานนอกบ้าน
- ๓. เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ได้แก่ เบียร์ เหล้า ฯลฯ
- ๔. ยาสูบ ได้แก่ ยาสูบชนิดต่าง ๆ ยาน้ำตม ฯลฯ
- ๕. เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เช่น เสื้อ กางเกง หมวก ผ้าเช็ดหน้า ถุงเท้า รองเท้า ฯลฯ ตลอดจนค่าตัดเสื้อ ค่าซ่อมรองเท้า

* ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคนี้เป็น simple average เนื่องจากการเลือกครัวเรือนตัวอย่างได้ weighed แล้ว

๖. ที่อยู่อาศัย หมายถึง ค่าเช่าบ้าน ค่าวัสดุก่อสร้างต่าง ๆ เช่น ปูนซีเมนต์ อิฐ ค่าทาสี ค่าเติมไฟฟ้า ค่าเดินประปา ฯลฯ ค่าไฟฟ้า ค่าแก๊ส ค่าตกแต่งบ้านที่เป็นสิ่งทอ เช่น มุ้ง ผ้าปูที่นอน และเครื่องใช้ขนาดเล็ก เช่น จาน หม้อ ฯลฯ ค่าวัสดุทำความสะอาด เช่น สบู่ มงชีกฟอก ฯลฯ และค่าคนทำงานบ้าน เช่น คนครัว คนขับรถ ฯลฯ

๗. ยารักษาโรค และบริการทางแพทย์ หมายถึง รายจ่ายเพื่อซื้อยาและอุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ และค่าบริการที่ได้รับจากบุคลากรทางแพทย์

๘. ค่าใช้จ่ายและค่าบริการส่วนบุคคล ได้แก่ ค่าบริการทุก ๆ ชนิด เกี่ยวกับบุคคล ตลอดจนค่าใช้จ่ายเพื่อวัสดุในการเสริมสวย กระจกซ์ เพื่อการต่าง ๆ ตลอดจนนาฬิกาข้อมือ

๙. ค่าใช้จ่ายเพื่อการคมนาคมและขนส่ง ได้แก่ ค่าบริการต่าง ๆ ของ รถ เรือ เครื่องบิน รถไฟ ฯลฯ ค่าน้ำมัน ค่าซ่อมแซมรถ ค่าใช้จ่าย ต่าง ๆ เกี่ยวกับพาหนะ ค่าที่พัก ค่าบริการนำเที่ยว ค่าโทรศัพท์ และการสื่อสารอื่น ๆ ตลอดจนวัสดุที่ใช้ในการสื่อสาร

๑๐. ค่าสังฆนาการและการอ่าน หมายถึง ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการดูละคร ภาพยนต์ มวย กีฬาประเภทต่าง ๆ การทัศนอาจร ค่าธรรมเนียมชมพิพิธภัณฑ์ ส่วนต่าง ๆ ตลอดจน ค่าสมาชิก ส่วนการอ่านนั้นคือค่าธรรมเนียมการใช้ห้องสมุด ค่าหนังสือต่าง ๆ

๑๑. ค่าใช้จ่ายในการศึกษาและกิจกรรมทางศาสนา และ ฯลฯ ได้ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษา และเครื่องมือทางการศึกษา ค่าทำบุญต่าง ๆ ที่ให้แก่วัด ตลอดจน ค่าจัดงานวันเกิด แต่งงาน บวช และงานศพ และประเพณีอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ

๑๒. ค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องอุปโภคอื่น ๆ เช่น รถยนต์ มอเตอร์ไซค์ จักรยาน แบตเตอรี่ ค่าภาษีการใช้รถ ตลอดจนเครื่องดนตรีต่าง ๆ เช่น เปียโน กล้องถ่ายรูป เครื่องโปรเจกเตอร์ และเครื่องเสียงติดผนังทุก ๆ ชนิด

ส่วนค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายไปแต่ไม่ใช่เพื่อการอุปโภคบริโภคนั้น ได้แก่ ค่าภาษีทางตรง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การบริจาค ค่าเบี้ยประกันภัย ค่าลอตเตอรี่ ดอกเบี้ยหนี้สิน ดอกเบี้ย แשר และอื่น ๆ

เมื่อจะพิจารณาการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคให้เห็นชัดขึ้น การศึกษาจึงมุ่งไปที่ความสำคัญของแต่ละหมวดของการใช้จ่ายต่อรายได้ที่ได้รับเป็นตัวเงิน และรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน หรือความสามารถในการผลิตสิ่งของขึ้นใช้เองเป็นการลดภาระในการใช้จ่ายเงิน ในขั้นแรกของการศึกษา คือ อู้อยู่ละของค่าใช้จ่ายในหมวดต่าง ๆ ต่อรายได้ที่เป็นตัวเงินของครัวเรือนเฉลี่ย ดังตารางที่ ๑ ก็พบว่า ครัวเรือนต่าง ๆ ได้จ่ายเงินเพื่อหมวดอาหารปรุงที่บ้าน (หมวด ๑) เป็นจำนวน ๔๘.๒๖% ของรายได้ และเมื่อดูตามเขตที่อาศัย พบว่า ครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล จ่าย ๓๓.๐๗% สุขาภิบาล ๔๘.๖๖% และสูงสุดได้แก่ระดับหมู่บ้าน ๔๘.๘๔% เมื่อพิจารณาจากภาคต่าง ๆ แล้วปรากฏว่า ครัวเรือนระดับหมู่บ้านในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้จ่ายเพื่ออาหารปรุงในบ้านสูงสุดคือ ๑๑๔.๔๐% ของรายได้ที่เป็นตัวเงิน ในขณะที่ครัวเรือนในเขตเทศบาลในกรุงเทพฯ ใช้เพียง ๓๑.๐๔% ของรายได้ที่เป็นตัวเงินเพื่อได้มาซึ่งอาหารรูปแบบของการใช้จ่ายเพื่ออาหารปรุงในบ้านนี้ พบว่า ทุก ๆ ภาคของประเทศ ไทย ครัวเรือนในระดับหมู่บ้านต้องจ่ายเงินเพื่ออาหารเป็นจำนวนสูงสุด ตามด้วยครัวเรือนในเขตสุขาภิบาล และเทศบาลตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่าครัวเรือนนอกเขตเทศบาลในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ต้องจ่ายเงิน

มากกว่า ๕๐% ของรายได้เพื่อใช้ซื้ออาหารมาปรุงที่บ้าน ในทางตรงกันข้ามเมื่อพิจารณา รูปแบบของการใช้จ่ายเพื่อกินอาหารนอกบ้าน (หมวด ๒) แล้ว พบว่า ในระดับครัวเรือนเฉลี่ยแล้วจ่ายเงินเพื่อการนี้เพียง ๔.๖๖% ในขณะที่ครัวเรือนเฉลี่ยในกรุงเทพฯ จ่ายถึง ๗.๗๓% และครัวเรือนเขตสุขภาพในกรุงเทพฯ จ่ายสูงสุดถึง ๘.๙๓% รูปแบบของการใช้จ่ายก็คือ ครัวเรือนในเขตเทศบาลของทุกภาคจ่ายเพื่ออาหารนอกบ้าน สูงสุดตามด้วยครัวเรือนในเขตสุขภาพ และระดับหมู่บ้าน

ในหมวดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (หมวด ๓) นั้น ครัวเรือนเฉลี่ยใช้เงินเพื่อการนี้ ๑.๒๑% ซึ่งน้อยที่สุดในทุก ๆ หมวด ในขณะที่หมวดอาหารสูงสุดคือ ๔๘.๒๖% ส่วนรูปแบบของการใช้จ่ายคือเปอร์เซ็นต์ของการใช้จ่ายของครัวเรือน เพื่อการนี้ในระดับหมู่บ้าน ๑.๖๒% จะสูงกว่าในเขตสุขภาพ (๑.๓๖%) และที่น้อยที่สุดคือในเขตเทศบาล ๐.๙๔% สำหรับครัวเรือนเฉลี่ยของประเทศ เมื่อพิจารณาจากภาคต่าง ๆ แล้ว พบว่า ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ มีรูปแบบเดียวกับประเทศ ในขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพฯ นั้น ครัวเรือนในระดับสุขภาพมีสัดส่วนสูงที่สุด ตามด้วยระดับหมู่บ้านและเขตเทศบาล ในทำนองเดียวกัน ครัวเรือนต่าง ๆ ก็ใช้จ่ายเพื่อยาสูบ (หมวด ๔) มากถึง ๓.๔๔% สำหรับครัวเรือนเฉลี่ย และสูงสุดถึง ๖.๓๔% สำหรับครัวเรือนระดับหมู่บ้านในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนรูปแบบก็เหมือนกับการใช้จ่ายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ ครัวเรือนในระดับหมู่บ้านใช้จ่ายเพื่อการนี้เมื่อคิดเป็นเปอร์เซ็นต์สูงสุด ตามด้วยครัวเรือนในสุขภาพและในเขตเทศบาล ยกเว้นในกรุงเทพฯ เพราะในกรุงเทพฯ ครัวเรือนในสุขภาพสูงสุดตามด้วยระดับหมู่บ้านและในเขตเทศบาล

หมวดเครื่องดื่มหมัก (หมวด ๕) นั้น มีความสำคัญมากเนื่องจากเป็นหนึ่งในปัจจัย ๔ ในการดำรงชีพรองจากอาหาร รูปแบบการใช้จ่ายทั้งในระดับภาคและครัวเรือน

ก็เหมือนกับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหาร คือ ในระดับหมู่บ้านเฉลี่ยของประเทศมีถึง ๑๘.๗๒% ในสาขาภิบาล ๑๑.๕๒% และเขตเทศบาล ๘.๔๒% รูปแบบนี้เป็นจริงทั้ง ๔ ภาค ยกเว้นกรุงเทพฯ คือ เขตสาขาภิบาลสูงสุด ๘.๘๔% ระดับหมู่บ้าน ๘.๘๓% และในเขตเทศบาล ๗.๖๘% ในขณะที่ระดับหมู่บ้านในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการใช้จ่ายเพื่อเครื่องนุ่งห่มถึง ๒๖.๘๔% ในขณะที่ในเขตเทศบาลของภาคเหนือจ่ายเพียง ๗.๓๔% ของรายได้ที่เป็นตัวเงิน

เมื่อมีค่าใช้จ่ายเพื่ออาหารและเครื่องนุ่งห่มแล้วที่ผู้อาศัย (หมวด ๖) ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญเช่นกัน ในหมวดนี้มีรูปแบบต่างกันไประหว่างภาค แต่ในระดับชาติพบว่าครัวเรือนในเขตเทศบาลใช้จ่ายเป็นเปอร์เซ็นต์ สูงถึง ๑๔.๒๓ ตามด้วยระดับหมู่บ้าน ๑๒.๘๔% และสาขาภิบาล ๑๑.๘๒% ดังเช่นรูปแบบของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ในขณะที่ภาคเหนือนั้นครัวเรือนระดับหมู่บ้านจ่ายเป็นเปอร์เซ็นต์สูงสุด ตามด้วยเขตเทศบาลและเขตสาขาภิบาล ในขณะที่ในกรุงเทพฯ นั้น ในเขตเทศบาลจ่ายเป็นร้อยละ ๑๖.๖๓% ซึ่งสูงสุดในระดับภาคตามด้วยครัวเรือนในเขตสาขาภิบาล และระดับหมู่บ้าน

ปัจจัย ๔ ในการดำรงชีวิตก็คือ ยารักษาโรค (หมวด ๗) รูปแบบของการใช้จ่ายสำหรับครัวเรือนเฉลี่ยคือ ๔.๗๑% ของรายได้ที่เป็นตัวเงินในครัวเรือนระดับหมู่บ้าน ๗.๑๓% ในเขตสาขาภิบาล ๕.๔๑% และเขตเทศบาล ๓.๒๔% รูปแบบนี้เหมือนกันสำหรับทุก ๆ ภาค ครัวเรือนในระดับหมู่บ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือจ่ายสูงสุดถึง ๘.๖๒% ในขณะที่ครัวเรือนในเขตเทศบาล ๒.๖๔%

ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล (หมวด ๘) นั้น ในครัวเรือนเฉลี่ยมีเป็น ๓.๒๔% สำหรับครัวเรือนระดับหมู่บ้าน ๓.๗๖% เขตสาขาภิบาล ๓.๒๐% และระดับหมู่บ้าน ๓.๐๐%

รูปแบบนี้เป็นไปสำหรับทุกภาค ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือครัวเรือนระดับ
หมู่บ้าน ๔.๑๘% สูงสุดสำหรับประเทศไทยตามด้วย ๓.๗๑% ในระดับเทศบาล ๓.๒๒%
ในเขตสุขาภิบาล

ในขณะที่การดำรงชีพได้เปลี่ยนไป คือ การคมนาคมขนส่ง (หมวด ๘)
มีความสำคัญมากขึ้นในการดำรงชีพ จากที่เคยทำงานในที่อยู่อาศัยหรือบริเวณใกล้เคียง
ที่อยู่อาศัยเปลี่ยน มาเป็นที่ทำงานอยู่ห่างจากที่พักอาศัย ดังนั้น ค่าใช้จ่ายในการ
เดินทางก็เข้ามามีความสำคัญต่อการใช้เงินมาก คือ ๘.๑๖% ของรายได้ของครัวเรือน
เฉลี่ย พบว่า ครัวเรือนในระดับหมู่บ้านใช้จ่ายเป็นเปอร์เซ็นต์สูงกว่าในเขตเทศบาล
และสูงกว่าสุขาภิบาล คือ ๙.๘๗% , ๗.๖๒% และ ๗.๔๒% ตามลำดับ และเป็นรูปแบบ
สำหรับภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ส่วนในภาคกลางนั้นครัวเรือนในระดับ
หมู่บ้านมากกว่าสุขาภิบาล และมากกว่าในเขตเทศบาล ในขณะที่ในกรุงเทพฯ นั้น
ครัวเรือนในเขตเทศบาลสูงกว่าสุขาภิบาล และสูงกว่าระดับหมู่บ้าน ข้อพึงสังเกต
ครัวเรือนระดับหมู่บ้านในภาคเหนือจ่ายสูงถึง ๑๔.๒๒% ซึ่งสูงสุดสำหรับระดับภาคตาม
ด้วยครัวเรือนในระดับหมู่บ้านของภาคใต้ ๑๓.๒๙%

ในการพิจารณาค่าใช้จ่ายเพื่อสันตินาการและการอ่าน (หมวด ๑๐)
พบว่า ครัวเรือนในเขตเทศบาลจ่ายสูงสุดคือ ๑.๘๔% ตามด้วย ๑.๓๗% เขตสุขาภิบาล
และ ๐.๘๖% ในระดับหมู่บ้านเป็นที่น่าสังเกตว่ารูปแบบนี้เหมือนกับรูปแบบในหมวดอาหาร
นอกบ้าน (หมวด ๒) และหมวดที่อยู่อาศัย (หมวด ๖) คือ ยิ่งครัวเรือนมีรายได้สูงยิ่ง
ใช้จ่ายในเปอร์เซ็นต์สูง ในขณะที่รูปแบบของการใช้จ่ายเพื่อการศึกษา การจัดงาน
วันเกิด สมรส งานบวช งานศพ และงานทางศาสนาอื่น ๆ (หมวด ๑๑) นั้น ไม่มีรูป
แบบที่พบได้เหมือนในหมวดอื่น ๆ คือ ครัวเรือนในเขตสุขาภิบาล ๓ ภาค คือ เหนือ
กลาง ใต้ จ่ายเงินเพื่อการนี้ เป็นเปอร์เซ็นต์สูงกว่าครัวเรือนในระดับอื่น ๆ ในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ กลับเป็นครัวเรือนในระดับหมู่บ้าน และในกรุงเทพฯ เป็นครัวเรือนที่อยู่ในเขตเทศบาล เบอร์เซนต์สูงสุดได้แก่ ๔.๔๔% ของครัวเรือนในเขตสุขาภิบาลต่ำสุด คือ ๔.๒๖%

หมวดสุดท้ายในการพิจารณา คือ ค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องอุปโภคอื่น ๆ (หมวด ๑๒) เช่น รถต่าง ๆ เครื่องเรียนต่าง ๆ ก็พบว่า รูปแบบเฉลี่ยต่อครัวเรือนในระดับหมู่บ้านจ่ายเป็นเปอร์เซนต์ถึง ๔๕.๕๔% ตามด้วยสุขาภิบาล ๑๔.๗๕% และในเขตเทศบาล ๑๑.๕๔% เพื่อมาศึกษาถึงภาคต่าง ๆ ก็ไม่พบรูปแบบดังข้างต้น คือ ในครัวเรือนภาคกลางและในกรุงเทพฯ ระดับสุขาภิบาลจ่ายเงินต่อการนี้สูงกว่าระดับหมู่บ้านและสูงกว่าในเขตเทศบาล ในขณะที่ภาคใต้และภาคเหนือครัวเรือนระดับหมู่บ้านสูงกว่าสุขาภิบาล และสูงกว่าในเขตเทศบาล ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น ครัวเรือนในระดับหมู่บ้านสูงสุด คือ ๑๖.๗๙% (สูงสุดของประเทศ) ตามด้วยระดับในเขตเทศบาล และสุขาภิบาล

เพื่อให้การวิเคราะห์เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เราควรพิจารณาถึงสถานะค่าใช้จ่ายเฉพาะปัจจัย ๔ ในการดำรงชีพอีกครั้งหนึ่งว่า ครัวเรือนไทยในปัจจุบันมีความเป็นอยู่ในสถานะที่เศรษฐกิจมีเงินเป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยนอย่างไรในการดำรงชีวิต

จากตารางนี้จะพบว่า ปัจจัยอาหาร (หมวด ๑) นั้นอยู่ในลำดับของการใช้จ่ายเงินได้หรือใช้จ่ายเงินมากที่สุดตัวนั้น ถ้าครัวเรือนสามารถจ่ายเงินได้น้อยที่สุดเพื่อซื้ออาหารจากความสามารถในการหารายได้ก็หมายความว่า พวกเขายังมีโอกาสที่จะหารายได้ที่เหลือไปใช้ในการดำรงชีพในด้านอื่น ๆ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ส่วนใหญ่ในครัวเรือนใน ๔ ภาคของไทยต้องจ่ายเงินมากกว่า ๕๐% ที่หาได้ในการซื้ออาหาร

ครัวเรือนเหล่านี้อยู่นอกเขตเทศบาล คือ สุขาภิบาล และระดับหมู่บ้าน ในขณะที่ครัวเรือนในเขตเทศบาลนั้นใช้เงินเพียง ๓๐% กว่าเท่านั้นเอง ในขั้นนี้เราอาจจะพูดได้ว่า ครัวเรือนต่าง ๆ ในประเทศไทยในปี ๒๕๑๔ - ๒๕๑๕ หหมดโอกาสที่จะ "มีข้าวในนา และมีปลาในน้ำแล้ว" อย่างในสมัยพ่อขุนรามแล้ว หรืออาจจะเป็นเพราะนิสัยในการรับประทานเปลี่ยนไป คือ ไม่ชอบรับประทานอาหารที่มีอยู่ในบ้านของตนเอง แต่ถ้ามาคำนึงถึงอาหารหลัก คือ ข้าวกับปลาแล้ว จากตัวอย่างของค่าใช้จ่ายเพื่ออาหารของครัวเรือนระดับหมู่บ้านในภาคอีสาน ซึ่งมีถึง ๑๑๔.๔๐% ก็หมายความว่า เงินสดที่มีอยู่ในมือนั้นจะต้องเอาไปซื้ออาหารเพื่อยังชีพทั้งหมด และยังไม่พอดังกล่าวเข้ามาซื้อรับประทานอีก ปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายอาหารนี้ ถ้ายังคงอยู่ในระดับนี้หรือเลวลงกว่านี้อาจจะเป็นสาเหตุให้เกิดภาวะทุโภชนาการได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องมีการศึกษาต่อไป

เครื่องนุ่งห่ม (หมวด ๕) ในการดำรงชีพ โดยเฉพาะในฤดูหนาวนั้น ครัวเรือนก็ได้ให้ความสำคัญเป็นลำดับ ๔ ของการใช้จ่าย โดยเฉพาะครัวเรือนระดับหมู่บ้านทุก ๆ ภาคให้เป็นลำดับ ๒ ยกเว้น กรุงเทพฯ และเป็นลำดับ ๔ ของครัวเรือนสุขาภิบาลภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพฯ ลำดับ ๓ สำหรับภาคกลาง ลำดับ ๒ สำหรับภาคใต้ และมีความสำคัญน้อยลงในเขตเทศบาล เป็นที่น่าสังเกตว่า เครื่องนุ่งห่มนี้เป็นสิ่งทีครั้งหนึ่ง ครัวเรือนต่าง ๆ ในชนบทเคยผลิตขึ้นใช้เองมาในปี ๒๕๑๔ - ๑๕ นี้ ครัวเรือนต่าง ๆ นอกเขตเทศบาลต้องจ่ายเงินตั้งแต่ ๑๐ - ๒๓% เพื่อซื้อหาเสื้อผ้า

ในด้านที่อยู่อาศัย (หมวด ๖) นั้น ครัวเรือนต่าง ๆ ได้ใช้จ่ายเป็นลำดับ ๒ ของประเทศ เขตเทศบาลของประเทศและสำหรับครัวเรือนในเขตเทศบาลในภาคใต้และกรุงเทพฯ และอยู่ในระหว่าง ๓-๕ ในเขตอื่น ๆ พบได้ว่า ยิ่งครัวเรือนอยู่ในเขตเทศบาล ค่าใช้จ่ายยิ่งสูง อาจจะเป็นเพราะครัวเรือนเหล่านี้ไม่มีโอกาสได้

สิ่งปลูกสร้างที่ธรรมชาติให้มา เช่น ไม้ เหมือนครัวเรือนระดับชนบท หรืออาจจะเป็น เพราะว่ายี่งครัวเรือนอยู่ในเขตเทศบาล ข้อกำหนดในการสร้างที่พักอาศัยยิ่งพิศดาร ยุ่งยาก ซึ่งหมายถึงจำนวนเงินที่ต้องใช้ยิ่งมากขึ้น

สำหรับยารักษาโรค (หมวด ๗) นั้น มีความสำคัญอยู่ในลำดับ ๗ ของ ประเทศและลำดับ ๖-๘ ของการชุมชนภาคต่าง ๆ ถึงแม้ว่ามนุษย์จะให้ความสำคัญแก่ชีวิตตนเองมากก็ตาม ลำดับความสำคัญในรูปของตัวเงินก็ยังอยู่ในระดับต่ำ อาจเป็นเพราะว่า วัฒนาการทางการแพทย์ดีขึ้น หรือครัวเรือนต่าง ๆ ไม่มีความสามารถที่จะจ่ายเพื่อ ยารักษาโรคได้มากไปกว่านี้แล้ว เนื่องจากต้องจ่ายให้อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่ อาศัยจนเกือบเท่าจำนวนรายได้ จึงทำให้ความสำคัญของชีวิตผู้น้อยลง

คุณประดิษฐ์ ธรรมมาทินโน * ได้พบว่า ครัวเรือนแต่ละภาคมีค่าใช้จ่าย คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของรายได้ของคนในเมืองระหว่างปี ๑๙๖๓ และ ๑๙๖๔ ดังนี้ ค่า อาหารมากขึ้น เสื้อผ้าน้อยลง ที่อยู่อาศัยน้อยลง การรักษาพยาบาลน้อยลง เมื่อเป็นเช่น นี้ เรายังบอกไม่ได้แน่ๆ ในปี ๒๕๑๔-๑๕ ครัวเรือนต่าง ๆ ใช้น้ำมากขึ้นหรือน้อยลง แต่รูปแบบมีแนวโน้มที่จะเหมือนของคุณประดิษฐ์ เพราะว่าเมื่ออาหารหาได้เองตาม ธรรมชาติน้อยลง เนื่องจากสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนไปที่ต้องจ่ายเงินเพื่ออาหารมากขึ้น ดัง นั้น เงินที่พอจะเหลือสำหรับเสื้อผ้า ที่อยู่ และยารักษาโรคก็ควรจะลดลงด้วย

ที่ผ่านมาเราได้ศึกษาถึงรูปแบบของการอุปโภคบริโภคตามกลุ่มค่าใช้จ่าย ต่าง ๆ แล้ว เราควรจะมองรูปแบบของการใช้จ่ายของแต่ละครัวเรือนในแต่ละภาคซ้ำ จากตารางที่ ๒ พบว่า รูปแบบของการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนเฉลี่ยเรียงตามลำดับ ความสำคัญ คือ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องอุปโภคอื่น ๆ เครื่องนุ่งห่ม การคมนาคมและ

* Pradit Thammattinn - Pattern of Household Consumption Expenditure in Thailand 1963 & 1969, (M.A.Thesis, Faculty of Economics, T.U., 1970)

ขนส่ง การศึกษาและกิจการทางศาสนา ยารักษาโรค อาหารนอกบ้าน ยาสูบ ค่าใช้จ่าย
ส่วนบุคคล ค่าสินเทาการและการอ่านและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

ส่วนรูปแบบของครัวเรือนในเขตเทศบาลเฉลี่ยและเรียงลำดับความสำคัญ
ดังต่อไปนี้ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องอุปโภคอื่น ๆ เครื่องนุ่งห่ม การคมนาคมขนส่ง อาหาร
นอกบ้าน การศึกษาและกิจการทางศาสนา ยารักษาโรค ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล ยาสูบ
สินเทาการและการอ่าน และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

ในขณะที่ครัวเรือนในสุขาภิบาลเฉลี่ยมีดังนี้ อาหาร เครื่องอุปโภคอื่น ๆ
ที่อยู่อาศัยและเครื่องนุ่งห่ม การคมนาคมและขนส่ง การศึกษาและกิจการทางศาสนา
ยารักษาโรค อาหารนอกบ้าน ยาสูบ ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล สินเทาการและการอ่าน และ
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และครัวเรือน ในระดับหมู่บ้านเฉลี่ยคือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม
เครื่องอุปโภคอื่น ๆ ที่อยู่อาศัย การคมนาคมและขนส่ง ยารักษาโรค ค่ายาสูบ ค่าใช้จ่าย
ส่วนบุคคล อาหารนอกบ้าน เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และค่าสินเทาการและการอ่าน การ
ศึกษาและการอ่าน

เมื่อนำจำนวนครัวเรือนเฉลี่ยจากเขตต่าง ๆ มาคิดเป็นเปอร์เซ็นต์สูงสุด
(ใน ๑๕ เขต) จะพบว่า ๑๐๐% ของครัวเรือนให้ความสำคัญของอาหารลำดับที่ ๑
๔๔.๖๖% ให้เครื่องอุปโภคอื่น ๆ ลำดับที่ ๒ ๔๖.๖๖% ให้ที่อยู่อาศัยเป็นลำดับ ๓
๔๖.๖๖% ให้เครื่องนุ่งห่มเป็นลำดับ ๔ ๔๖.๖๖% ให้เป็นการคมนาคมและขนส่งเป็น
ลำดับที่ ๕ ๔๐% ให้ยารักษาโรคเป็นลำดับ ๖ ๔๖.๖๖% ให้การศึกษาและกิจการทาง
ศาสนาเป็นลำดับ ๗ ๓๓.๓๓% ให้ยาสูบเป็นลำดับ ๘ ๕๓.๓๓% ให้ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล
เป็นลำดับ ๙ ๓๓.๓๓% ให้อาหารนอกบ้านเป็นลำดับ ๑๐ ๗๓.๓๓% ให้สินเทาการและ
การอ่านเป็นลำดับ ๑๑ และ ๖๖.๖๖% ให้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นลำดับ ๑๒ หรือจะเรียง

ลำดับดังนี้คือ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องอุปโภคอื่น ๆ เครื่องนุ่งห่ม การคมนาคมและขนส่ง ยารักษาโรค การศึกษาและกิจกรรมทางศาสนา ยาสูบ ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล อาหารนอกบ้าน วัฒนนาการและการอ่าน และเครื่องที่มีอัลกอฮอลล์ จะเห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้คนมีความเป็นอยู่ได้ในระดับหนึ่งในปัจจุบันได้เพิ่มขึ้นอีก ๒ อย่าง คือ การมีเครื่องมือเครื่องใช้ (อุปโภคอื่น ๆ) และการคมนาคมและขนส่งที่สะดวกสบาย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับปัจจัย ๒ อย่างนี้ จะเห็นได้ชัดจากรายจ่ายเพื่อสินค้าเข้า เช่น ชิ้นส่วนรถยนต์ และน้ำมัน ซึ่งเป็นจำนวนถึง ๕๐% ของรายจ่ายซื้อสินค้าเข้าทั้งหมด

จากตารางที่ ๑ และตารางที่ ๒ เราพบรูปแบบของค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนในประเทศไทยเมื่อคิดเป็นหัวเงินแล้วก็ความมาศึกษาดูว่า กิจกรรมใดบ้างที่สามารถช่วยครัวเรือนให้ต้องใช้จ่ายเงินน้อยลง ซึ่งจะพบได้ในตารางที่ ๓ แสดงถึงค่าใช้จ่ายเมื่อคิดจากรายได้รวมทั้งหมด (รายได้ที่เป็นหัวเงินบวกรายได้ที่ไม่มีหัวเงิน) จะพบว่ารายจ่ายเหล่านี้เมื่อคิดเทียบกับรายได้รวมแล้วจะลดลงเกือบทุก ๆ รายการ ซึ่งหมายถึงความสามารถที่ครัวเรือนในการช่วยเหลือตนเองได้ ในการจะลดค่าใช้จ่ายซึ่งอาจจะดูได้ในรายการสำคัญ ๆ เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ดังตารางที่ ๔ จึงหาได้จากความแตกต่างระหว่างสัดส่วนค่าใช้จ่ายที่มีต่อรายได้ที่เป็นหัวเงินกับรายได้รวม และพบว่า ครัวเรือนในภาคต่าง ๆ มีความสามารถที่ช่วยเหลือตนเองได้จาก ๓.๐๖% ถึง ๔๔.๘% ในการลดค่าใช้จ่ายในหมวดอาหาร (หมวด ๑) คือ ครัวเรือนในชนบทสามารถจะช่วยตัวเองได้มากกว่าครัวเรือนในเขตสุขาภิบาล และในเขตเทศบาลตามลำดับ เมื่อมาพิจารณาถึงที่ตั้งของครัวเรือนก็พบว่า ครัวเรือนในระดับหมู่บ้านในภาคต่าง ๆ นั้นมีความสามารถส่วนใหญ่ในการผลิตข้าว ซึ่งเป็นอาหารหลักในการยังชีพ ในขณะที่ครัวเรือนในเขตสุขาภิบาลและในเขตเทศบาลมีโอกาสที่จะผลิตข้าวได้น้อยลงไปตามลำดับ และจากปัญหาที่ครัวเรือนในระดับหมู่บ้านที่ต้องใช้เงินเป็น

จำนวนมากกว่า ๕๐% ของรายได้ไปซื้อหาอาหารนั้น ควรจะต้องลดลงไปกว่านี้ คือไม่ต้องใช้เงินในการซื้ออาหารเลย ก็หมายถึง ความสามารถในการช่วยตัวเองของครัวเรือนเหล่านี้ในการผลิตข้าวและอื่น ๆ เพื่อใช้รับประทานควรจะมีถึง ๑๐๐% เมื่อเราจะได้มีโอกาสใช้รายได้ที่เป็นตัวเงินที่มีทั้งหมดไปใช้ในทางอื่น ๆ ต่อไป

สำหรับเครื่องนุ่งห่มนั้น (หมวด ๕) ที่อยู่อาศัย (หมวด ๖) และยารักษาโรค (หมวด ๗) นั้นก็มีรูปแบบในความสามารถในการช่วยตัวเองแตกต่างกันออกไป คือครัวเรือนระดับหมู่บ้านมีความสามารถในเรื่องเครื่องนุ่งห่มมากกว่าที่อยู่อาศัยและมากกว่ายารักษาโรค และมีความสามารถเหนือกว่าครัวเรือนในเขตสุขาภิบาล และในเขตเทศบาล ทั้งนี้เนื่องจากครัวเรือนในระดับหมู่บ้าน โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอุตสาหกรรมทอผ้าในครัวเรือนมากกว่าในเขตอื่น ๆ ถึงแม้ว่าจะใช้จ่ายมากในการซื้อหาเครื่องนุ่งห่มเป็นลำดับสูงก็ตามที่ อาจจะเป็นเพราะวัฒนธรรมแต่งกายของคนในระดับหมู่บ้านเปลี่ยนไปตามวัฒนธรรมตะวันตก ต้องซื้อหาของเหล่านี้มาใช้และใช้เงินมากเมื่อเทียบกับรายได้ในด้านที่อยู่อาศัยนั้น สาเหตุที่คนในระดับหมู่บ้านช่วยตนเองได้มากกว่าระดับสุขาภิบาล และเทศบาลก็อาจจะเกิดมาจากวัสดุในการปลูกที่ฟักอาศัยและรูปแบบของวัสดุง่ายกว่า คือ ส่วนใหญ่เป็นไม้และยังมีโอกาสอาศัยธรรมชาติได้มากกว่าที่อื่น ๆ แต่ที่ยังต้องใช้จ่ายเงินสูงเพื่อซื้อหาวัสดุที่ใช้ทำที่ฟักอาศัยนั้น ก็อาจจะเพราะหมู่บ้านนั้นอยู่ไกลจากในตัวเมืองที่มีวัสดุอื่น เช่น ปูนซีเมนต์ สังกะสี ทราย ฯลฯ จำหน่าย

ยารักษาโรคและค่าบริการทางการแพทย์ (หมวด ๗) นี้ ยังแสดงถึงความสามารถในการช่วยตนเองของครัวเรือนต่าง ๆ น้อยที่สุด ในขณะที่ครัวเรือนในระดับหมู่บ้าน ซึ่งยังมีความเชื่อถือในการรักษาแผนโบราณก็ใช้ยาที่มาจากสมุนไพรและหาได้เอง รักษาอยู่แต่ก็น้อยเหลือเกิน เมื่อคิดเป็นสัดส่วนทั้งหมดคือช่วยได้มากที่สุด คือ ๔% เท่านั้น แสดงว่า ครัวเรือนต่าง ๆ ต้องใช้เงินในการรักษาพยาบาล และเพื่อสุขภาพมากและมีโอกาสช่วยตัวเอง ในด้านนี้น้อยเหลือเกิน

เมื่อได้พิจารณาจากครัวเรือนในเขตต่าง ๆ แล้ว เพื่อให้การศึกษาได้เห็นชัดขึ้นเราได้ศึกษาถึงรายจ่ายเพื่ออุปโภคบริโภคของครัวเรือนตามสถานะทางเศรษฐกิจ จากตารางที่ ๔ พบว่า เกษตรกรที่มีที่ดินของตนเองต้องใช้จ่ายเพื่อซื้อหาอาหาร (หมวด ๑) สูงสุดตามด้วยเกษตรกรที่เช่าอื่น ๆ ผู้มีอาชีพรับจ้าง ผู้ประกอบการที่มีใช้เกษตรกร และผู้ประกอบอาชีพอิสระ คือ ๙๖.๕๔%, ๗๔.๓๑%, ๔๑.๒๒%, ๓๓.๓% และ ๒๔.๐๓% ตามลำดับ ในขณะที่เกษตรกรที่มีที่ดินของตนเองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต้องจ่ายเงินเพื่อซื้อหาอาหารเป็น ๑๔๔.๕๕% ของรายได้ที่เป็นตัวเงินตามด้วยเกษตรกรเช่าที่ดินในภาคเดียวกัน ๑๒๓.๓๓% และเกษตรกรที่มีที่ดินในภาคใต้ ๑๐๘.๑๐% แต่ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ในกรุงเทพฯ จ่ายเพียง ๒๔.๓๔% ของรายได้ที่เป็นตัวเงินเพื่ออาหาร รูปแบบของครัวเรือนที่ใช้จ่ายเพื่ออาหารตามลำดับของสถานะทางเศรษฐกิจต่อเกษตรกรที่เช่าที่ดิน เกษตรกรที่มีที่ดินผู้มีอาชีพรับจ้าง ผู้ประกอบการที่มีใช้เกษตรกรและผู้ประกอบอาชีพอิสระ สำหรับทุกภาค นอกจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ที่เกษตรกรที่มีที่ดินต้องใช้จ่ายเพื่อซื้อหาอาหารมากกว่าเกษตรกรเช่าที่นา ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะว่าที่นาที่อุดมสมบูรณ์ต้องอยู่ในมือของคนกลุ่มอื่น ๆ ที่มีใช้เกษตรกรและเหลือที่ดินที่ด้อยคุณภาพกว่า เช่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ ให้เกษตรกรที่มีที่นาเป็นของตนเอง จึงทำให้ได้ผลผลิตน้อยหรือผลผลิตมีราคาต่ำ หรือผลผลิตมีมูลค่าต่ำ โดยเฉพาะเลยต้องนำเงินได้ที่มีทั้งหมดไปซื้ออาหารหรืออาจต้องกู้เงินหรือขายสินทรัพย์ที่อ้อมเก่า เมื่อซื้อหาอาหารในยามที่ผลผลิตเพื่อใช้ เป็นอาหารไม่พอเพียงก็ได้

ในหมวดอาหารนอกบ้านนั้น (หมวด ๒) ในระดับประเทศกลุ่มครัวเรือนที่มีอาชีพรับจ้างต้องจ่ายสูงสุดตามด้วยผู้ประกอบอาชีพอิสระ ผู้ประกอบการที่มีใช้เกษตรกร เกษตรกรที่เช่าที่นา และเกษตรกรที่มีที่ดินของตนเอง ซึ่งเป็นรูปแบบของอาชีพต่าง ๆ ในกรุงเทพฯด้วย ในขณะที่ภาคอื่น ๆ มีรูปแบบต่างกันออกไป คือ ผู้มีอาชีพรับจ้างจ่ายในสัดส่วนสูงสุด ตามด้วยผู้ประกอบการที่มีใช้เกษตรกรในภาคใต้ ภาคกลาง และภาคเหนือ ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็น

ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ตามด้วยผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ใน ๓ ภาคแรก และผู้มีอาชีพรับจ้าง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และท้ายสุดคือ เกษตรกรที่เข้าหน้าและมีที่ดินของตนเอง

สำหรับเครื่องที่มีอีลกอฮอล์ (หมวด ๓) ในระดับประเทศนั้น ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ บริโภคมากที่สุด ตามด้วยเกษตรกรที่มีที่ดินของตนเอง เกษตรกรที่เข้าที่นา ผู้มีอาชีพรับจ้าง และผู้ประกอบการที่มีใช้เกษตรกร รูปแบบที่เห็นได้ชัดในกรุงเทพฯ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง คือ ผู้มีอาชีพอิสระ บริโภคเครื่องที่มีอีลกอฮอล์มากที่สุด ผู้ประกอบการที่มีใช้เกษตรกรน้อยที่สุด ส่วนผู้มีอาชีพรับจ้าง เกษตรกรอยู่ในระดับเดียวกัน สำหรับยาสูบ (หมวด ๔) นั้น ในระดับชาติ เกษตรที่มีที่ดินบริโภคในสัดส่วนสูงสุด ตามด้วยเกษตรกรเข้าที่ดิน ผู้มีอาชีพรับจ้าง ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ และผู้ประกอบการที่มีใช้เกษตรกร สำหรับรูปแบบของแต่ละภาคนั้นแตกต่างกันออกไป เป็นที่น่าสังเกตคือ เกษตรกรที่มีที่ดินของตนเองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจ่ายเมื่อยาสูบในสัดส่วนสูงถึง ๘.๔๔% ในขณะที่ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ในภาคเดียวกันจ่ายเพียง ๑.๒๘% ของรายได้

ในหมวดเครื่องนุ่งห่ม (หมวด ๕) นี้ เกษตรกรที่มีที่ดินเองยังจ่ายในสัดส่วนสูงสุดในระดับชาติถึง ๒๑.๕๑% ตามด้วยเกษตรกรเข้าที่นา ๑๗.๒๗% ผู้มีอาชีพรับจ้าง ๑๐.๗๖% ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ๔.๐๓% และผู้ประกอบการที่มีใช้เกษตรกร ๔.๓๔% ในระดับภาคก็มีรูปแบบไม่ค่อยแตกต่างกันนัก แต่เกษตรกรที่มีที่ดินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจ่ายสูงสุด ๓๓.๕๓% ในขณะที่ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ในภาคใต้ จ่ายเพียง ๒.๖๗% ของรายได้ ที่เป็นตัวเงิน

รูปแบบของการใช้จ่ายในที่พักอาศัย (หมวด ๖) เมื่อเทียบกับรายได้นั้นในระดับชาติผู้มีอาชีพรับจ้างจ่ายสูงสุด ตามด้วยเกษตรกรที่มีที่ดิน เข้าที่ดิน ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ และผู้ประกอบการที่มีใช้เกษตรกร เช่น รูปแบบของภาคต่าง ๆ ก็ต่างกันไป แต่เกษตรกรที่มีที่ดินตนเองและเข้าที่นาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือต้องจ่ายในสัดส่วนสูงถึง ๑๔.๒๘% และ ๑๗.๕๗% ตามลำดับ

สำหรับยารักษาโรค (หมวด ๗) นั้น ในระดับชาติ เกษตรกรที่มีที่ดินจ่ายในสัดส่วนสูงสุด ตามด้วยเกษตรกรที่เช่ามา ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ผู้มีอาชีพรับจ้าง และผู้ประกอบการที่มีใช้เกษตรกร และรูปแบบสำหรับภาคอื่น ๆ ก็แตกต่างกันเพียงเล็กน้อยเช่นกัน เกษตรที่มีที่ดินเอง และเช่าที่ดินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจ่ายในสัดส่วนสูงถึง ๑๒.๒๑% และ ๔.๔๕% ตามลำดับ

ในหมวดค่าใช้จ่าย (หมวด ๘) เพื่อตนเองนั้น ในระดับชาติก็มีรูปแบบคล้าย ๆ กับหลายหมวดที่ผ่านมา คือ เกษตรกรที่มีที่ดินและเช่าที่ดิน ผู้มีอาชีพรับจ้าง ผู้ประกอบอาชีพอิสระ และผู้ประกอบการที่มีใช้เกษตรกร และจะเป็นรูปแบบของภาคต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่ ใน ๓ ลำดับแรก จะแตกต่างกันก็คือ ผู้ประกอบอาชีพอิสระและผู้ประกอบการที่มีใช้เกษตรกร ในภาคใต้ ตะวันออกเฉียงเหนือ เรียงสลับกัน

ค่าใช้จ่ายในการคมนาคมและขนส่ง (หมวด ๙) ในระดับชาตินั้น ผู้ประกอบอาชีพอิสระใช้เงินในสัดส่วนสูงสุด ตามด้วยเกษตรกรที่เช่าที่ดิน เกษตรกรที่มีที่ดิน ผู้ประกอบการที่ไม่มีใช้เกษตรกร และผู้มีอาชีพรับจ้าง สิ่งที่น่าสังเกตที่สุด คือ ผู้มีอาชีพอิสระในภาคใต้มีสัดส่วนสูงถึง ๔๖.๖๒% ในขณะที่ผู้ประกอบการที่มีใช้เกษตรกรในภาคเดียวกันจ่ายเพียง ๘.๘๕% ของรายได้

รูปแบบที่เกือบเหมือนกันในระดับชาติ และระดับภาคในการใช้จ่ายเพื่อสหกรณ์และการอ่าน (หมวด ๑๐) คือ ผู้ประกอบอาชีพอิสระสูงสุด ตามด้วยผู้มีอาชีพรับจ้าง ผู้ประกอบการที่มีใช้เกษตรกร เกษตรที่มีที่ดินและเกษตรกรที่เช่าที่ดิน ในขณะที่รูปแบบของการใช้จ่ายในระดับชาติของการศึกษาและศาสนา (หมวด ๑๑) ในระดับชาตินั้น เกษตรกรที่มีที่ดินจ่ายสูงสุด ๗.๓๑% ผู้มีอาชีพรับจ้าง ๕.๕๒% ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ๔.๔๑% เกษตรกรเช่าที่ดิน ๔.๘๕% และผู้ประกอบการที่มีใช้เกษตรกร ๔.๒๒% ถ้าพิจารณาในระดับภาคนั้น เกษตรที่มีที่ดินในภาคใต้ จ่ายสูงสุด ๔.๕๘% ของเงินได้ ในเมื่อผู้ประกอบอาชีพอิสระในภาคเดียวกันจ่ายเพียง ๐.๕๗% ในขณะที่เกษตรกรที่มีที่ดินในกรุงเทพฯ จ่ายถึง ๗.๒๐% และในหมวดซื้อเครื่องอุปโภค (หมวด ๑๒) นั้น ก็เหมือนกัน ผู้ที่ใช้จ่ายสูงสุดเมื่อเทียบกับ

รายได้ คือ เกษตรกรที่มีที่ดิน เข้าที่ดิน ผู้มีอาชีพรับจ้าง ผู้ประกอบอาชีพอิสระและผู้ประกอบการที่มีใช้เกษตรในระดับชาติ

ตารางที่ ๖ แสดงลำดับความสำคัญของการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคต่อรายได้ที่เป็นตัวเงินตามสถานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน รูปแบบของการใช้จ่ายนั้นคล้ายกัน คือ ครัวเรือนต่างสถานะทางเศรษฐกิจยังให้ความสำคัญของอาหารในบ้าน (หมวด ๑) เป็นลำดับแรก ตามด้วยเครื่องนุ่งห่ม (หมวด ๕) สำหรับเกษตรกรที่มีและไม่มีที่ดิน ที่อยู่อาศัย (หมวด ๖) สำหรับผู้ประกอบการที่ไม่ใช่เกษตรกรและผู้มีอาชีพรับจ้าง และการขนส่งและคมนาคม (หมวด ๔) สำหรับผู้ประกอบการอาชีพอิสระทุก ๆ กลุ่มยอมรับว่าการซื้อเครื่องอุปโภค (หมวด ๑๒) เป็นลำดับสาม ผู้ประกอบการที่ไม่ใช่เกษตรกร และผู้มีอาชีพรับจ้างให้เครื่องนุ่งห่ม (หมวด ๕) มีความสำคัญเป็นลำดับ ๔ ในขณะที่เกษตรกรที่มีที่ดินให้ที่พักอาศัย (หมวด ๖) และเกษตรกรเข้าที่ดินในการขนส่งและคมนาคม (หมวด ๔) สำหรับลำดับ ๕ นั้น เกษตรกรมีที่ดินให้ยารักษาโรค เกษตรกรเข้าที่ดินให้ที่อยู่อาศัย ผู้ประกอบการที่ไม่ใช่การเกษตรให้การคมนาคมและขนส่ง ผู้ประกอบอาชีพอิสระให้เครื่องนุ่งห่ม และผู้มีอาชีพรับจ้างให้การคมนาคมและขนส่ง โดยสรุปขั้นต้นนี้ เราก็พบว่า ไม่ว่าครัวเรือนอยู่ในสถานะทางเศรษฐกิจใดต่างก็ให้ความสำคัญปัจจัย ๔ และปัจจัยใหม่ คือ การคมนาคมขนส่งและเครื่องอุปโภคอื่น ๆ และเมื่อแบ่งครัวเรือนไปตามระดับรายได้ตามตารางที่ ๗ พบว่าในระดับชาติแล้วกลุ่มรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท เขตสุขภาพ และระดับหมู่บ้าน มีปัญหาาคคือ ต้องจ่ายค่าอาหารถึง ๒๔๓.๓๖% และ ๑๐๒.๔๕% ของรายได้ที่เป็นตัวเงิน โดยเฉพาะในกลุ่มมีรายได้ต่ำกว่า ๕๐๐ บาทแล้ว ใช้ค่าอาหารถึง ๒๔๓.๓๖% ค่าเครื่องนุ่งห่ม ๔๔.๖๗% เครื่องอุปโภค ๔๓.๕๖% ที่อยู่อาศัย ๓๖.๖๔% การขนส่งและคมนาคม ๒๖.๔๑% ยารักษาโรค ๒๐.๔๐% ฯลฯ ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วก็หมายถึง การที่ต้องมีหนี้สินมากมายมหาศาล ในขณะที่กลุ่มรายได้ต่าง ๆ ในเขตเทศบาล แทบไม่มีปัญหานี้เลย โดยเฉพาะในกรุงเทพฯ ส่วนรูปแบบในการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคนั้น ก็คล้ายกันในตอนต้นคือทุกกลุ่มให้ความสำคัญในอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย เครื่องอุปโภคอื่น ๆ และการขนส่งและคมนาคม

ในการศึกษาการบริโภคอุปโภคของครัวเรือนนั้น เมื่อเราได้ทราบว่า ครัวเรือนมีรูปแบบหรือมีการเลือกอุปโภคบริโภคสินค้าอะไรก่อนหลังแล้ว ในทาง เศรษฐศาสตร์ เราก็ต้องการทราบว่าครัวเรือนเหล่านั้นจะมีความโน้มเอียงในการบริโภคอุปโภคสินค้าเหล่านี้ อย่างไรบ้างเมื่อมีรายได้ที่เป็นตัวเงินเพิ่มขึ้นหนึ่งหน่วย หรือที่เรียกว่า Marginal propensity to consume (MPC) (ตาราง ๔-๒๐)

การค้นหาโดยใช้วิธี regression จะพบว่า รายได้ที่เป็นตัวเงินมีความสัมพันธ์กับการใช้จ่ายเพื่ออุปโภคบริโภคน้อยมาก จากตารางที่ ๔ ค่าของ R^2 ต่ำมากคือ ประมาณ ๐.๒๑๔-๐.๕๗๓๔ ซึ่งถ้าจะถือว่าเป็นการหาแบบ cross-section แล้วค่า R^2 ที่สูงกว่า ๐.๒ ใช้ได้ก็จะทำให้ค่าความสัมพันธ์ดีขึ้น แต่ทว่าค่า MPC ที่ได้ไปนั้นต่ำมาก ในขณะที่ค่าของ intercept สูงมาก และในบางครั้งก็ติดลบ เมื่อเป็นเช่นนี้อาจจะกล่าวในขั้นต้นได้ว่า เมื่อหาค่า MPC จากรายได้ที่เป็นตัวเงิน (ตาราง ๔) จะพบว่าค่าของ a (intercept) สูงประมาณ ๑,๐๕๔ บาท ถึง ๑,๘๗๒ บาท ซึ่งเป็นค่าที่สูงมาก มีรายได้ของครัวเรือนส่วนใหญ่จะไม่มีโอกาสสูงมากเช่นนี้ โดยเฉพาะครัวเรือนระดับหมู่บ้าน เมื่อเป็นเช่นนี้ก็หมายความว่ารายได้ทั้งหมดที่เขาได้จ่ายไปเป็นตัวเงินเพื่อยังชีพจริง ๆ คือ ค่าของ intercept และถ้ามีมากกว่านั้นครัวเรือนก็จะมีโอกาสพอที่จะใช้จ่ายเมื่อมีรายได้สูงมากขึ้น แต่เขาไม่มีโอกาส เพราะรายได้ของเขาที่เป็นตัวเงินได้จ่ายไปหมดแล้ว เพื่อยังชีพและยังไม่มีรายได้ เขาก็ต้องจ่ายในมูลค่าที่เป็นเงินตามจำนวนค่าของ intercept

ส่วนค่าของ MPC ที่มีต่อรายจ่ายที่ไม่ใช่เพื่อการอุปโภคบริโภคนั้น มักจะต่ำมากเป็น ๐.๐๕๔ ในขณะที่ค่า intercept เป็นลบ ก็หมายความว่า ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับภาษี และ ฯลฯ ครัวเรือนจะต้องกู้เพื่อที่จะนำไปชำระ เนื่องจากค่าของ MPC ในทางทฤษฎีแล้ว ควรจะอยู่ระหว่าง ๐ ถึง ๑ แต่ค่าของ MPC ในระดับประเทศต่ำมากนั้น อาจจะเป็นเพราะครัวเรือนส่วนใหญ่ของไทยในครัวเรือนในชนบทไม่ค่อยมีรายได้เป็นตัวเงิน แต่ต้องประสบกับค่าใช้จ่ายเพื่อการยังชีพคือประมาณ ๑,๗๐๐ บาท ก็ทำให้รายได้ที่เหลือไม่มากนักไม่สามารถเอามาอุปโภคบริโภคได้อีก เนื่องจากไม่มี flow ของ income มาก

และสม่ำเสมอเหมือนครัวเรือนอื่น ๆ จึงไม่มีแนวโน้มในการอุปโภคบริโภคหรือมีกีดกัน แต่ถ้ามาพิจารณาดูในเขต กทม. แล้วพบว่า รายจ่ายเพื่อการยังชีพนั้นคือ ๑๕๒๘.๑๙ บาท มี MPC = ๐.๕๘๓๕ บาทนั้น เราก็คงจะใช้ทฤษฎีทางอุปโภคบริโภคอธิบายได้ว่า เมื่อรายได้ของครัวเรือนสูงขึ้น ๑ บาท จะใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคและอื่นมีค่าสูง ๐.๕๘๓๕ บาท

เมื่อมาพิจารณาถึงค่าของ MPC โดยดูจากสถานะทางเศรษฐกิจ (ตารางที่ ๔) ก็พบรายจ่ายเพื่อการยังชีพถึงแม้จะไม่มีรายได้จะมีค่าถึง ๑,๒๑๑.๔๐ บาท สำหรับเกษตรกรที่มีที่ดิน ๑,๕๐๒.๒๙ บาท สำหรับเกษตรกรที่ไม่มีที่ดิน ๒,๔๕๑.๑๗ บาท สำหรับผู้ประกอบการที่ไม่ใช่เกษตรกร ๑,๔๐๔.๙๗ บาท สำหรับผู้ประกอบการอาชีพอิสระ และ ๑,๑๐๙.๑๘ บาท สำหรับผู้มีอาชีพรับจ้าง จะเห็นได้ว่ารายจ่ายเพื่อการยังชีพของผู้ประกอบการที่ไม่ใช่เกษตรกรสูงสุดอาจเนื่องมาจากรายจ่ายที่ไม่ใช่เพื่ออุปโภคบริโภคสูง เช่น มีภาษีทางตรงสูงกว่าคนในอาชีพอื่น มีการหมุนเงินในการเล่นแชร์ ค่าใช้จ่ายเพื่อประกอบอาชีพและการบริโภคต่าง ๆ ในขณะที่ครัวเรือนสถานภาพอื่น ๆ ไม่มีการเสียภาษี เช่น เกษตรกรและผู้มีอาชีพรับจ้าง เป็นที่น่าสังเกตว่ารายจ่ายนี้สำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระจะต่ำมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นความผิดพลาดในการเก็บข้อมูลเบื้องต้น หรือความเป็นไปได้ในการเสียภาษีของกลุ่มคนในอาชีพนี้ เช่น แพทย์มีรายได้พิเศษแต่ไม่รายงาน วิศวกรทำ project พิเศษไม่รายงานช่างซ่อมประปาไม่มีรายได้พิเศษแต่ไม่รายงาน ฯลฯ

ในการศึกษาค่า MPC พบว่าอิทธิพลของรายได้ต่อการบริโภคไม่ค่อยจะมีหรือมีไม่มากนัก นอกจากของคนกลุ่มอาชีพอิสระและอาชีพรับจ้าง โดยเฉพาะของกลุ่มอาชีพอิสระอาจจะ เป็นเพราะแนวโน้มในการได้รับรายได้ของกลุ่มคนเหล่านี้สูงและมีโอกาสที่จะใช้จ่ายอุปโภคบริโภคในรูปของการใช้เครดิตผ่อนส่งได้มากเมื่อเทียบกับกลุ่มอาชีพรับจ้าง ซึ่งมี cash flow เช่นกันแต่ต่ำกว่า และมีการซื้อของในระบบผ่อนส่งแต่ในจำนวนที่ไม่มากเท่า

ส่วนการพิจารณา MPC ของกลุ่มรายได้ต่าง ๆ (ตารางที่ ๑๐) นั้น การใช้จ่ายของครัวเรือนในเขตเทศบาลที่มีระดับรายได้ระหว่าง ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ บาทนั้นมีเพียง ๓๑๗.๒๙ บาท ในขณะที่ครัวเรือนนอกเขตเทศบาลระดับรายได้ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ บาท แต่ต้องจ่าย

ถึง ๑,๐๔๔ บาท โดยที่ค่า MPC ของครัวเรือนในเขตเทศบาลมีค่าถึง ๑.๒๐ ซึ่งใหญ่กว่าทางทฤษฎีมาก ทั้งอาจจะเป็นเพราะว่าครัวเรือนเหล่านี้อยู่ในกลุ่มที่ได้รับสวัสดิการค่อนข้างสูง เช่น พวกแรงงานในรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เมื่อได้สวัสดิการสูงและมีทางได้รายได้ที่แน่ชัด ก็ทำให้ครัวเรือนเหล่านี้ใช้จ่ายสูงมากโดยเฉพาะในรูปของการผ่อนส่ง ในขณะที่ครัวเรือนในระดับต่ำกว่า ๕๐๐ บาท นอกเขตเทศบาลมีค่า a สูงและ MPC ค่าต่ำ intercept ที่สูงก็อาจเนื่องมาจากผลของที่ตั้งของครัวเรือนเหล่านั้นที่ต้องอยู่ไกลจากแหล่งหากินต้องใช้จ่ายในค่าเดินทางมาก เมื่อใช้จ่ายเพื่อยังชีพสูงแล้วก็มีรายได้ที่จะเหลือมาบริโภคสินค้าอื่น ๆ ก็น้อยลง

เพื่อให้ทราบละเอียดยิ่งขึ้น เราได้พิจารณาเหตุผลของภาคต่าง ๆ ด้วย (ตารางที่ ๑๑ ถึง ๑๔) ผลของ MPC ตามสถานภาพของครัวเรือนก็ปรากฏว่าอิทธิพลของรายได้ต่อการบริโภคในกรุงเทพฯ มีมากที่สุด ตามด้วยภาคกลาง ภาคตะวันออก เชียงเหนือ ภาคใต้ และภาคเหนือ อาจแสดงถึงความสัมพันธ์อันนี้ระหว่างภาคที่มีเศรษฐกิจที่ใช้เงินเป็นสื่อกลางมากเท่าใดก็จะใช้ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินมากเท่านั้น ในขณะที่ภาคที่มีการใช้เงินน้อยหรือมีรายได้น้อย เช่น

๑. กลุ่มครัวเรือนเกษตรที่มีที่ทำกินมีค่า MPC สูงสุดในภาคใต้ ๐.๖๗ ตามด้วยภาคเหนือ ๐.๕๕ ภาคตะวันออก เชียงเหนือ ๐.๕๔ ภาคกลาง ๐.๕๒ และกรุงเทพฯ ๐.๓๘ ในขณะที่ค่า a ของกรุงเทพฯ สูงสุดคือ ๒,๐๔๔.๔๔ ภาคกลาง ๑,๖๕๖.๓๔ ภาคใต้ ๑,๑๓๒.๕๔ ภาคตะวันออก เชียงเหนือ ๑,๑๔๑.๘๗ และภาคเหนือ ๑,๐๘๘.๕๒ กลุ่มครัวเรือนเกษตรเช่าที่ดิน พบว่าเกษตรกรเช่าที่ดินภาคตะวันออก เชียงเหนือมีค่า MPC สูงสุดคือ ๐.๕๕ ภาคกลาง ๐.๔๔ กรุงเทพฯ ๐.๔๑ และภาคเหนือและภาคใต้เท่ากันคือ ๐.๑๑ ในขณะที่ค่า a ในกรุงเทพฯ สูงสุดคือ ๑,๖๒๕.๐๕ ภาคกลาง ๑,๕๒๘.๗๒ บาท ภาคใต้และภาคเหนือเท่ากับ ๑,๔๓๔.๗๑

ส่วนกลุ่มครัวเรือนผู้ประกอบการที่มีใช้การเกษตร พบว่าผู้ประกอบการในภาคตะวันออก เชียงเหนือมี MPC สูงสุดคือ ๐.๕๘ กรุงเทพฯ ๐.๔๗ ภาคกลาง ๐.๒๗

ภาคเหนือ ๐.๑๔ และภาคใต้ ๐.๑๔ เมื่อค่า a ในภาคใต้สูงสุด ๒๕๓๐.๕๖ กลาง ๒๕๐๓.๖๒ ภาคเหนือ ๒๒๖๔.๐๘ กรุงเทพฯ ๑๘๗๑.๔๗ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑๓๗๑.๓๖ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะค่าประกอบการที่รวมเอาค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับการประกอบการเข้าด้วย ก็ยังทำให้ค่า a ของผู้ประกอบการสูงที่สุดในครัวเรือนสถานภาพต่าง ๆ

กลุ่มครัวเรือนที่มีอาชีพอิสระนั้น มีที่มาสังเกตคือ ค่า MPC จะสูงสุดกว่า กลุ่มอื่น ๆ ในขณะที่ค่า a นั้น บางทีก็ติดลบ ที่ติดลบอาจเป็นเพราะค่าใช้จ่ายของคนกลุ่มนี้ บ่อยครั้งได้มาจาก credit หรือ dissaving และต้องจ่ายหนี้เนี้ยมมากมีค่า MPC สูง เพราะคนกลุ่มนี้มีรายได้ที่แน่นอน จึงมีความสามารถจะใช้จ่ายได้เต็มที่ ข้อควรคิดก็คือ คนกลุ่มนี้มี expected in income สูงกว่าคนกลุ่มอื่น ๆ จึงมีการใช้จ่ายสูงในระบบ ผ่อนส่ง ดังนั้น ค่า MPC จึงสูง เช่น ในภาคเหนือสูงถึง ๑.๔๒ ตามด้วยภาคใต้ ๑.๒๘ กรุงเทพฯ ๐.๘๑ ภาคกลาง ๐.๖๓ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๐.๕๐ ทั้งนี้อาจจะเป็น เพราะความเจริญในรูปของวัตถุตอบสนองความต้องการของครัวเรือนในด้านอุปโภคมากขึ้น และครัวเรือนกลุ่มนี้ตั้งจะเกิดขึ้นในภาคเหนือและภาคใต้ ดังนั้นความจำเป็นในการผ่อนส่ง ก็สูง เลยอาจเป็นสาเหตุให้ค่า $MPC > ๑$ ก็ได้เช่นกัน ค่า a มักจะตรงกับ MPC คือ ครัวเรือนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี a สูงสุด ๓,๐๓๘.๔๔ กรุงเทพฯ ๑,๔๔๐.๓๐ ภาคใต้ ๑,๒๗๕.๘๓ ภาคกลาง ๑,๑๗๗.๗๔ และภาคเหนือ -๑,๒๗๖.๓๔ (ที่ติดลบเพราะ ต้องใช้ credit ในการยังชีพมากเพราะมี MPC สูงก็ได้)

ท้ายสุดคือกลุ่มครัวเรือนที่มีอาชีพรับจ้างในภาคกลางมี MPC สูงสุด ๐.๕๗ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๐.๔๗ ภาคเหนือ ๐.๔๒ ภาคกลาง ๐.๗๕ และภาคใต้ ๐.๒๔ จะพบว่าคนกลุ่มนี้มี MPC สูงเป็นที่ ๒ รองจากกลุ่มอาชีพอิสระ จริงอยู่ครัวเรือน เหล่านี้มีรูปแบบการบริโภคที่มีรสนิยมผิดไปจากพวกอาชีพอิสระ แต่มีแนวโน้มที่จะบริโภคเมื่อ มีรายได้เพิ่มขึ้นมาก เพราะมี cash flow ตลอดเวลา แต่ไม่มากเท่ากลุ่มอาชีพอิสระ ดังจะเห็นว่า ค่าใช้จ่ายในการยังชีพยังต่ำกว่า เช่น ภาคใต้ ๑,๔๑๗.๘๘ กรุงเทพฯ ๑,๐๗๕.๑๗ ภาคเหนือ ๕๖๑.๒๗ ภาคกลาง ๕๕๓.๔๔ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๕๖๗.๖๔ จะพบว่าความเป็นอยู่ของคนกลุ่มนี้เขินง่ายกว่ากลุ่มอาชีพอิสระมาก และยังไม่

สามารถจะมี credit ได้มากเท่า ถ้า MPC จะต่ำกว่า (ไม่มากกว่า ๑)

ในขั้นนี้ขอสรุปว่า สถานภาพของครัวเรือนที่ต่างกันออกไป ก็อาจแสดงได้จากค่า a ซึ่งจะพบว่าครัวเรือนในกลุ่มอาชีพอิสระและผู้ประกอบการที่ไม่ใช่เกษตรกรจะมีระดับความเป็นอยู่ในการยังชีพสูงกว่าครัวเรือนในกลุ่มอื่น ๆ ในขณะที่กลุ่มครัวเรือนที่มีความสามารถในการหาเงินได้ก็มี MPC สูง เพราะมี credit ดี พอที่จะทำให้เป็นไปได้ และชีวิตของกลุ่มครัวเรือนเหล่านี้ก็อยู่ด้วย credit จริง จนกระทั่งทำให้ต้องมีการยืมเงินหรือ dissaving มาใช้จ่ายเพื่อการยังชีพในขณะที่มี MPC สูง

อนึ่ง เป็นที่น่าสังเกตว่า ถ้าค่า MPC ต่ำ ค่า a มักจะสูง ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะกลุ่มอาชีพบางอาชีพไม่มี credit และ cash flow เหมือนกันหมด ดังนั้น รายได้ที่ได้เพียงตัวเดียวต่อปี เลยทำให้ต้องจ่ายเพื่อยังชีพหมด จะมีเงินเพิ่มขึ้นเมื่อมาใช้จ่ายเพิ่มขึ้นน้อยมาก นั่นก็คือไม่มีโอกาสที่จะมีรายได้เพิ่มขึ้นเพื่อมาบริโภคเพิ่มขึ้นนั่นเอง

เมื่อได้ทราบถึงค่า MPC ของกลุ่มครัวเรือนตามสถานภาพต่าง ๆ แล้ว เรายังได้ศึกษาถึงความโน้มเอียงในการบริโภคอุปโภคตามระดับรายได้ (ตาราง ๑๖-๒๐) แต่ปรากฏว่าอิทธิพลของรายได้ต่อการบริโภคไม่ค่อยจะมี ถ้าหากระดับรายได้ของครัวเรือนมีต่ำกว่าที่จะใช้ในการยังชีพแล้ว เราจะไม่ประสบกับรายได้ที่เพิ่มขึ้นที่จะนำมาใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเลย หรืออาจจะกล่าวให้ชัดว่า เราไม่มีรายได้มากพอที่จะมาทำให้มีการตัดสินใจว่าจะบริโภคมากขึ้นแค่ไหนเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น คือ รายได้ที่เพิ่มไม่มีความสำคัญต่อการอุปโภคบริโภคเพราะไม่เคยมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น จะมีแต่กลุ่มครัวเรือนระดับรายได้มากกว่า ๒,๐๐๐ บาท ในเขตเทศบาลและ ๑,๐๐๐ บาท นอกเขตเทศบาลเท่านั้นมีอิทธิพลของรายได้จะมีต่อการอุปโภคบริโภคบ้าง ดังนั้นเราจะพูดถึงกลุ่มครัวเรือนที่มีระดับรายได้ต่ำซึ่งไม่มีรายได้ที่จะมาเพิ่มให้ต้องบริโภคอุปโภคเพิ่มคือ ระดับมากกว่า ๒,๐๐๐ บาท ในเขตเทศบาลและมากกว่า ๑,๐๐๐ บาท นอกเขตเทศบาล

ในเขตเทศบาลพบว่า ค่า MPC ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพฯ ประมาณ ๐.๖๕ และ ๐.๖๒ ในขณะที่ภาคอื่น ๆ อยู่ระหว่าง ๐.๐๗-๐.๒๒ ในขณะที่ a ของภาคเหนือสูงสุด ๓๖๙๒.๐๖ ภาคใต้ ๓๖๘๗.๖๐ ภาคกลาง ๓๒๔๔.๐๑ กรุงเทพฯ ๑๖๐๒.๔๒ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑๓๖๓.๖๖ ในขณะที่นอกเขตเทศบาลมีค่า MPC เกือบเท่ากัน คือ ๐.๔ และ ๐.๕ และค่า a เกือบจะอยู่ในระดับเดียวกันคือ ๑๑๘๕-๑๔๕๐ บาท จึงอาจสรุปได้ว่าครัวเรือนที่มีระดับรายได้มากกว่า ๑,๐๐๐ บาท ทั้ง ๕ เขตมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้จ่ายเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นคล้าย ๆ กัน

สรุปและเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ได้ผลที่พอสรุปได้ตามวิธีการศึกษาที่กำหนดไว้ดังมีในการศึกษาถึงสัดส่วนของการบริโภคสินค้า ๑๒ หมวด พบว่าพฤติกรรมการบริโภคของคนไทยนั้น ให้ความสำคัญแก่หมวดอาหาร เครื่องอุปโภค ที่อยู่อาศัย การคมนาคมขนส่ง และเสื้อผ้า เรียงเป็นลำดับมากกว่าหมวดอื่น ๆ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่อธิบายไว้ตามทฤษฎี ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารายได้ที่มีอยู่นั้นได้ใช้จ่ายไปในสินค้าที่จำเป็นในการครองชีพ โดยที่หมวดการคมนาคมขนส่ง และเครื่องอุปโภคได้เป็นหมวดที่มีความสำคัญมากขึ้นจากปัจจัย ๔ ที่มีมาจากอดีตกาล

ในการพิจารณาสมการการบริโภคพบว่ารายได้มีความสัมพันธ์กับการใช้จ่ายเพื่ออุปโภคบริโภคน้อยมาก ค่า MPC มีค่าค่อนข้างต่ำ ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในระดับรายได้เป็นศูนย์มีค่าสูงเป็นส่วนใหญ่ จะมีบ้างเป็นส่วนน้อยที่มีค่าติดลบ ซึ่งไม่แตกต่างจากค่าของ MPC ที่มีต่อรายจ่ายที่ไม่ใช่เพื่อการอุปโภคบริโภค ซึ่งก็มีค่าตัวรวมทั้งมีค่าติดแกนเป็นลบด้วย พบว่าเมื่อรายได้ของคนสูงขึ้นเขาจะใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคถึง .๔๘๓๔ บาท ในการพิจารณาตามสถานภาพทางเศรษฐกิจ พบว่า ผู้ประกอบการที่มีใช้เกษตรกรรมมีรายจ่ายในการอุปโภคบริโภคสูงกว่ากลุ่มอื่น และผู้มีอาชีพรับจ้างมีรายจ่ายนี้ต่ำสุด ค่า MPC ของคนในกลุ่มอาชีพอิสระจะสูงกว่ากลุ่มอื่นด้วย แนวโน้มในการได้รับรายได้มีมาก และใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคโดยอาศัยเครดิต ค่า MPC จึงสูงถึง .๘๔๕๑ ส่วนในการพิจารณารายภาคพบว่า

กรุงเทพฯ มีค่าของ MPC ที่น่าเชื่อถือได้ตามด้วยภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคเหนือ ตามลำดับ จากค่าตัดแกนก็อธิบายสถานภาพของครัวเรือนได้นั้นคือ ครัวเรือนในกลุ่มอาชีพอิสระและผู้ประกอบที่ไม่ใช่เกษตรกรจะมีค่าตัดแกนสูงกว่ากลุ่มอื่น และมีค่า MPC สูง ในขณะที่ในกลุ่มอื่น ๆ นั้น ค่าตัดแกนสูง ค่า MPC มักจะต่ำมาก ดังเหตุผลที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น

จึงอาจกล่าวได้ว่า ในการพิจารณารูปแบบการอุปโภคบริโภคของประเทศไทย นั้นสถานภาพทางเศรษฐกิจนั้น เป็นตัวแปรสำคัญที่สะท้อนให้เห็นความสามารถในการบริโภคของคน ผู้ที่มีกระแสเงินได้มากกว่ารายได้จะเป็นตัวกำหนดการบริโภคอุปโภคโดยปกติ ในขณะที่ผู้ที่มีกระแสเงินได้น้อย เช่น ผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตร รายได้ไม่สามารถอธิบายพฤติกรรม การบริโภคได้ ดังนั้นผลที่อันเกิดจากการใช้นโยบายช่วยเหลือแก่คนจำนวนมากของประเทศ คือ ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมจึงควรได้รับการพิจารณาที่ก่อนคนกลุ่มอื่น ทั้งนี้ควรเน้นความสำคัญไปในด้านของการช่วยเหลือตามหมวดการบริโภคอุปโภค เช่น อาหาร ซึ่งรวมไปถึงคุณภาพของอาหาร ความสามารถในการผลิต เพื่อบริโภคเอง ตลอดจนการเปลี่ยนค่านิยมในการบริโภคอาหารนอกบ้านสำหรับคนที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำที่อยู่ในเมืองและในชุมชนชนบท และเนื่องจากหมวดการคมนาคมขนส่งได้เป็นหมวดที่มีแนวโน้มการบริโภคสูงมากขึ้น มีสัดส่วนสูงขึ้น เมื่อเทียบกับรายได้ ก็น่าจะได้พิจารณาว่า สภาพของสาธารณูปโภคเกี่ยวกับการคมนาคมขนส่ง ตลอดจนสาธารณูปโภคในการดำรงชีพ เช่น โรงพยาบาล สถานือนามัย เป็นต้น มีการกระจายตัวไปในชนบทอย่างไร ทางออกเพื่อแก้ไขปัญหาจะต้องใช้เวลาและงบประมาณจำนวนมาก เพื่อให้สังคมชนบทสามารถจะอยู่ได้ด้วยตนเอง ลดการอพยพจากท้องถิ่นหนึ่งไปยังท้องถิ่นอื่น ซึ่งจะ เป็นผลดีในกรณีที่มีการคมนาคมขนส่งมีราคาสูงขึ้นเรื่อย ๆ เพราะปัจจัยภายนอก ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

อนึ่ง การศึกษารูปแบบการอุปโภคบริโภคข้างต้นนี้ก็มีข้อจำกัดในสมการที่ใช้ เนื่องจากรูปแบบการอุปโภคบริโภคไม่ได้กำหนดโดยรายได้เพียงอย่างเดียว การพิจารณารูปแบบ ดังกล่าวต่อไปในอนาคตควรที่จะอาศัยตัวแปรทางด้านสังคมอื่น ๆ เช่น ขนาดครอบครัว

การศึกษา ฯลฯ มาวิเคราะห์ร่วมด้วย ถ้าจะโยงความเป็นไปได้เข้าด้วยกัน กลุ่มที่น่าจะทำการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคมากที่สุดควรเป็นกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ผู้ประกอบการ และผู้รับจ้าง ซึ่งมีกระแสเงินได้สูง มากกว่าชุมชนอื่น อย่างไรก็ตาม ถ้าพิจารณาในทัศนะของนโยบายที่รัฐบาลจะกำหนด กลุ่มที่มีกระแสเงินได้ต่ำจะต้องศึกษาอย่างละเอียดควบคู่ไปด้วย ทั้งนี้เพราะเป็นกลุ่มที่ต้องการความช่วยเหลือมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ นั้นเอง

ตารางที่ ๑

สัดส่วนเป็นร้อยละของการอุปโภคบริโภคโดยรวมต่อรายได้ที่เป็นตัวเงิน
แยกตามภาค-ชุมชนและประเภทของสินค้า

การอุปโภคบริโภค	หมวด ๑	หมวด ๒	หมวด ๓	หมวด ๔	หมวด ๕	หมวด ๖	หมวด ๗	หมวด ๘	หมวด ๙	หมวด ๑๐	หมวด ๑๑	หมวด ๑๒
ภาค-ชุมชน												
ทั่วประเทศ	๔๘.๒๖	๔.๖๖	๘.๒๑	๓.๔๘	๑๑.๗๕	๑๓.๓๒	๔.๗๑	๓.๒๔	๘.๑๖	๑.๕๑	๕.๒๒	๑๓.๒๗
เขตเทศบาล	๓๓.๐๗	๕.๖๑	๘.๙๔	๒.๘๑	๘.๔๒	๑๙.๒๓	๓.๒๔	๓.๐๐	๗.๖๒	๑.๘๔	๔.๘๔	๑๑.๕๔
เขตสุขาภิบาล	๕๘.๖๖	๔.๘๗	๑.๓๖	๓.๖๖	๑๑.๕๒	๑๑.๕๒	๕.๕๑	๓.๒๐	๗.๕๒	๑.๓๗	๕.๘๔	๑๔.๗๕
ระดับหมู่บ้าน	๗๘.๘๙	๒.๓๖	๑.๖๒	๕.๖๘	๑๘.๗๒	๑๒.๙๔	๗.๑๓	๓.๗๖	๙.๘๗	๐.๙๖	๕.๕๑	๑๕.๕๘
ภาคเหนือ	๕๓.๔๓	๓.๓๒	๑.๕๖	๓.๘๐	๑๑.๕๘	๑๒.๕๑	๕.๑๑	๓.๑๖	๘.๘๓	๑.๓๙	๕.๔๙	๑๔.๗๖
เขตเทศบาล	๓๒.๒๑	๔.๕๕	๑.๑๐	๒.๓๒	๗.๓๔	๑๑.๘๙	๒.๖๕	๒.๖๓	๖.๓๗	๑.๖๘	๔.๒๖	๑๓.๙๐
เขตสุขาภิบาล	๕๖.๒๒	๒.๘๐	๑.๕๘	๔.๗๗	๑๑.๔๑	๑๑.๙๓	๖.๙๐	๓.๑๕	๖.๑๑	๑.๗๙	๙.๙๔	๑๕.๘๒
ระดับหมู่บ้าน	๘๕.๓๙	๑.๖๖	๑.๙๘	๕.๕๙	๑๘.๓๘	๑๓.๘๒	๗.๙๘	๕.๐๑	๑๕.๒๒	๐.๗๓	๔.๙๗	๑๖.๐๘
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๔๙.๑๑	๑.๖๘	๑.๔๑	๕.๕๖	๑๖.๗๕	๑๘.๐๘	๕.๕๓	๓.๗๕	๗.๘๘	๑.๗๙	๕.๐๙	๑๔.๘๑
เขตเทศบาล	๓๘.๕๘	๒.๕๙	๑.๐๘	๓.๑๘	๑๐.๓๖	๑๕.๑๒	๓.๒๐	๓.๗๑	๖.๖๒	๒.๕๖	๔.๕๔	๑๔.๓๐
เขตสุขาภิบาล	๕๑.๙๕	๑.๗๖	๑.๖๖	๓.๗๖	๑๒.๕๐	๑๑.๙๕	๔.๗๙	๓.๒๒	๘.๓๕	๑.๖๗	๔.๓๐	๑๒.๘๖
ระดับหมู่บ้าน	๑๑๙.๙๐	๐.๗๖	๑.๖๐	๖.๓๕	๒๖.๘๕	๑๕.๕๗	๘.๖๒	๕.๑๙	๘.๙๒	๑.๑๕	๖.๒๕	๑๖.๗๙
ภาคกลาง	๔๗.๐๑	๔.๒๔	๑.๓๓	๒.๗๑	๑๓.๒๓	๑๑.๑๕	๕.๕๑	๓.๐๑	๕.๙๒	๑.๐๑	๖.๑๑	๑๕.๓๕
เขตเทศบาล	๓๒.๓๓	๕.๙๑	๐.๘๙	๒.๕๓	๑๐.๑๘	๑๑.๘๕	๕.๖๑	๒.๕๙	๕.๘๖	๑.๒๙	๖.๐๐	๑๑.๙๙
เขตสุขาภิบาล	๕๗.๑๓	๔.๑๕	๐.๙๕	๒.๖๘	๑๒.๕๘	๑๐.๐๒	๖.๖๙	๓.๐๒	๖.๐๓	๑.๐๑	๖.๕๕	๑๖.๒๙
ระดับหมู่บ้าน	๖๑.๙๔	๕.๖๐	๑.๗๖	๓.๐๒	๑๖.๘๙	๑๑.๒๕	๖.๕๘	๓.๕๒	๗.๑๑	๐.๗๒	๕.๙๐	๑๕.๓๗
ภาคใต้	๔๙.๑๔	๓.๙๖	๐.๘๕	๓.๘๑	๑๑.๒๑	๑๑.๗๑	๔.๒๐	๓.๐๒	๙.๙๓	๑.๘๓	๕.๓๘	๑๐.๘๐
เขตเทศบาล	๓๕.๗๗	๓.๗๐	๐.๕๗	๓.๑๕	๘.๒๕	๑๒.๑๓	๒.๙๓	๒.๗๖	๘.๘๖	๑.๗๐	๕.๒๗	๙.๐๘
เขตสุขาภิบาล	๖๑.๓๑	๓.๖๕	๑.๑๒	๔.๕๕	๑๒.๓๓	๑๐.๕๘	๕.๐๗	๓.๓๐	๗.๗๒	๑.๕๓	๖.๖๕	๑๑.๒๑
ระดับหมู่บ้าน	๗๒.๕๘	๒.๘๓	๑.๒๘	๕.๘๘	๑๗.๑๑	๑๑.๓๕	๖.๕๖	๓.๕๖	๑๓.๒๙	๑.๒๑	๕.๐๑	๑๕.๓๓
กรุงเทพฯ	๓๕.๕๕	๗.๗๓	๑.๑๐	๓.๑๕	๘.๓๓	๑๕.๓๒	๓.๗๓	๓.๒๑	๘.๗๓	๑.๗๓	๕.๕๕	๑๑.๙๐
เขตเทศบาล	๓๖.๖๙	๗.๗๒	๐.๙๘	๒.๙๐	๗.๖๘	๑๖.๖๓	๓.๕๕	๓.๑๓	๘.๙๙	๑.๙๓	๕.๖๐	๑๐.๕๗
เขตสุขาภิบาล	๕๑.๒๑	๘.๙๓	๑.๕๗	๓.๗๑	๙.๙๕	๑๒.๕๑	๕.๑๘	๓.๓๒	๘.๕๓	๑.๒๕	๕.๓๒	๑๕.๖๑
ระดับหมู่บ้าน	๔๔.๙๗	๕.๕๖	๑.๑๘	๓.๖๓	๙.๕๓	๑๑.๙๖	๔.๗๕	๓.๖๐	๗.๕๘	๑.๒๖	๕.๕๙	๑๕.๒๒

ตารางที่ ๒ ลำดับความสำคัญในการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคแยกตามภาค ชุมชน และประเภทของสินค้า

การบริโภคอุปโภค ภาค ชุมชน	หมวด ๑	หมวด ๒	หมวด ๓	หมวด ๔	หมวด ๕	หมวด ๖	หมวด ๗	หมวด ๘	หมวด ๙	หมวด ๑๐	หมวด ๑๑	หมวด ๑๒
ทั่วประเทศ	๑	๒	๑๒	๙	๙	๒	๖	๑๐	๙	๑๑	๖	๓
เขตเทศบาล	๑	๖	๑๒	๑๐	๙	๒		๑๐	๙	๑๑		๓
เขตสุขาภิบาล	๑	๒	๑๒	๙	๓	๓		๑๐	๙	๑๑	๖	๒
ระดับหมู่บ้าน	๑	๑๐	๑๑	๒	๒	๙	๖	๙	๙	๑๒	๖	๓
ภาคเหนือ	๑	๙	๑๑	๒	๙	๓	๖	๑๐	๙	๑๒	๖	๒
เขตเทศบาล	๑	๖	๑๒	๑๐	๙	๓		๑๐	๙	๑๑		๒
เขตสุขาภิบาล	๑	๑๐	๑๒	๒	๙	๓	๖	๙	๖	๑๑	๙	๒
ระดับหมู่บ้าน	๑	๑๑	๑๐	๖	๒	๙	๖	๙	๙	๑๒	๒	๒
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑	๑๑	๑๒	๒	๙	๙	๖	๑๐	๙	๑๐	๖	๓
เขตเทศบาล	๑	๑๐	๑๒	๒	๙	๓		๑๐	๙	๑๑		๒
เขตสุขาภิบาล	๑	๑๐	๑๒	๒	๙	๓	๖	๑๐	๙	๑๑	๒	๒
ระดับหมู่บ้าน	๑	๑๒	๑๐	๖	๒	๙	๖	๑๐	๙	๑๑	๒	๒
ภาคกลาง	๑	๒	๑๑	๑๐	๓	๙	๖	๑๐	๖	๑๒	๙	๒
เขตเทศบาล	๑	๖	๑๒	๑๐	๙	๓		๑๐	๖	๑๑		๒
เขตสุขาภิบาล	๑	๒	๑๒	๑๐	๓	๙	๖	๑๐	๙	๑๑	๖	๒
ระดับหมู่บ้าน	๑	๑๐	๑๑	๒	๒	๙	๖	๑๐	๙	๑๒	๖	๒
ภาคใต้	๑	๙	๑๒	๒	๓	๒	๖	๑๐	๙	๑๑	๖	๒
เขตเทศบาล	๑	๖	๑๒	๒	๓	๒		๑๐	๙	๑๑		๒
เขตสุขาภิบาล	๑	๙	๑๒	๒	๓	๒	๖	๑๐	๙	๑๑	๖	๒
ระดับหมู่บ้าน	๑	๑๐	๑๑	๒	๒	๙	๖	๑๐	๙	๑๒	๖	๒
กรุงเทพฯ	๑	๖	๑๒	๑๐	๙	๒	๒	๑๐	๙	๑๑	๖	๒
เขตเทศบาล	๑	๙	๑๒	๑๐	๖	๒		๑๐	๙	๑๑		๒
เขตสุขาภิบาล	๑	๙	๑๑	๑๐	๙	๓	๒	๑๐	๙	๑๑	๖	๒
ระดับหมู่บ้าน	๑	๖	๑๒	๑๐	๙	๒	๒	๑๐	๙	๑๑	๖	๒

ตารางที่ ๓

สัดส่วนเป็นร้อยละของการอุปโภคบริโภครวมต่อรายได้ทั้งหมดแยกตามภาค
ชุมชนและประเภทของสินค้า

การอุปโภคบริโภค	หมวด ๑	หมวด ๒	หมวด ๓	หมวด ๔	หมวด ๕	หมวด ๖	หมวด ๗	หมวด ๘	หมวด ๙	หมวด ๑๐	หมวด ๑๑	หมวด ๑๒
ภาค-ชุมชน												
ทั่วประเทศ	๓๘.๕๘	๓.๗๓	๐.๙๗	๒.๗๘	๙.๓๙	๑๐.๖๔	๓.๗๖	๒.๕๙	๖.๕๒	๑.๒๑	๔.๑๗	๑๐.๖๑
เขตเทศบาล	๒๙.๕๘	๕.๑๑	๐.๘๔	๒.๕๒	๗.๕๓	๑๒.๗๓	๒.๙๐	๒.๖๘	๖.๘๒	๑.๖๔	๕.๓๓	๑๐.๓๓
เขตสุขาภิบาล	๓๙.๒๙	๓.๙๓	๑.๑๐	๒.๙๖	๙.๓๐	๙.๓๐	๔.๓๖	๒.๕๘	๕.๙๙	๑.๑๐	๔.๗๒	๑๑.๙๑
ระดับหมู่บ้าน	๕๑.๕๐	๑.๕๔	๑.๐๖	๓.๐๔	๑๒.๒๑	๘.๕๔	๔.๖๕	๒.๕๕	๖.๕๔	๐.๖๒	๓.๖๐	๑๑.๑๗
ภาคเหนือ	๔๐.๖๔	๒.๕๒	๑.๑๑	๒.๘๙	๘.๘๑	๙.๕๒	๓.๘๘	๒.๕๐	๖.๗๒	๑.๐๖	๔.๑๗	๑๑.๒๒
เขตเทศบาล	๒๘.๒๔	๓.๙๙	๐.๙๖	๒.๐๔	๖.๕๓	๑๐.๕๒	๒.๓๓	๒.๓๐	๕.๕๙	๑.๕๗	๓.๗๓	๑๒.๑๙
เขตสุขาภิบาล	๔๒.๐๑	๒.๐๙	๑.๑๘	๓.๕๗	๘.๕๓	๘.๙๒	๕.๑๖	๒.๓๕	๕.๕๗	๑.๓๕	๗.๕๕	๑๑.๐๘
ระดับหมู่บ้าน	๕๕.๑๕	๑.๐๕	๑.๒๕	๓.๕๕	๑๑.๖๖	๘.๗๖	๕.๐๖	๒.๕๕	๙.๐๒	๐.๕๖	๓.๑๕	๑๐.๒๐
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๓.๙๗	๑.๑๖	๐.๙๘	๓.๐๙	๑๑.๖๒	๙.๗๗	๓.๘๔	๒.๖๐	๕.๕๗	๑.๒๕	๓.๕๓	๑๐.๒๘
เขตเทศบาล	๓๕.๕๑	๖.๒๒	๐.๙๗	๒.๘๕	๙.๒๗	๑๒.๖๓	๒.๘๖	๓.๓๑	๕.๙๒	๒.๒๐	๕.๐๖	๑๒.๗๙
เขตสุขาภิบาล	๔๒.๓๑	๑.๕๐	๑.๓๕	๓.๐๗	๑๐.๑๐	๙.๗๓	๓.๙๐	๒.๖๒	๖.๘๐	๑.๓๖	๓.๕๐	๑๐.๕๗
ระดับหมู่บ้าน	๕๙.๐๐	๐.๓๙	๐.๘๒	๓.๒๖	๑๓.๗๙	๘.๐๐	๕.๕๒	๒.๑๕	๕.๕๘	๐.๕๘	๓.๒๑	๘.๖๒
ภาคกลาง	๓๘.๓๐	๓.๕๕	๐.๙๙	๒.๒๑	๑๐.๗๘	๙.๐๘	๕.๕๙	๒.๕๕	๕.๘๒	๐.๘๒	๕.๙๗	๑๑.๖๙
เขตเทศบาล	๒๙.๐๗	๖.๓๒	๐.๘๐	๒.๑๙	๙.๑๕	๑๐.๖๔	๓.๒๕	๒.๓๓	๕.๒๑	๑.๑๖	๕.๕๐	๑๐.๗๘
เขตสุขาภิบาล	๓๘.๕๘	๓.๓๘	๐.๗๖	๒.๑๙	๑๐.๑๙	๘.๑๘	๕.๕๖	๒.๕๗	๕.๙๓	๐.๘๒	๕.๓๕	๑๓.๓๐
ระดับหมู่บ้าน	๕๕.๙๙	๑.๙๓	๑.๓๐	๒.๒๕	๑๒.๕๕	๘.๓๕	๕.๘๙	๒.๕๕	๕.๒๘	๐.๕๓	๕.๓๘	๑๑.๕๑
ภาคใต้	๔๐.๖๑	๒.๘๕	๐.๙๖	๓.๑๕	๙.๒๖	๙.๖๘	๓.๕๗	๒.๕๙	๘.๒๑	๑.๒๖	๕.๕๕	๘.๙๒
เขตเทศบาล	๓๑.๙๑	๖.๓๐	๐.๕๑	๒.๘๑	๗.๓๖	๑๐.๘๒	๒.๖๑	๒.๕๖	๗.๙๐	๑.๕๑	๕.๗๐	๘.๑๐
เขตสุขาภิบาล	๕๐.๕๓	๓.๐๕	๐.๙๒	๓.๗๕	๑๐.๑๖	๘.๗๒	๕.๑๘	๒.๗๒	๖.๓๗	๑.๑๘	๕.๕๘	๙.๒๕
ระดับหมู่บ้าน	๕๑.๗๐	๒.๐๖	๐.๙๑	๓.๕๘	๑๒.๒๑	๘.๐๙	๕.๖๘	๒.๕๗	๙.๕๘	๐.๘๖	๓.๕๘	๑๐.๒๒
กรุงเทพฯ	๓๐.๑๙	๖.๗๖	๐.๙๖	๒.๗๕	๗.๒๘	๑๓.๓๙	๓.๒๖	๒.๘๑	๗.๖๕	๑.๕๑	๓.๙๗	๑๐.๕๐
เขตเทศบาล	๒๗.๙๖	๖.๙๕	๐.๘๙	๒.๖๑	๖.๙๑	๑๕.๙๘	๓.๑๐	๒.๘๒	๘.๑๐	๑.๗๕	๕.๑๕	๙.๕๓
เขตสุขาภิบาล	๓๓.๗๙	๗.๓๒	๑.๒๑	๓.๐๕	๘.๕๕	๑๐.๒๕	๓.๕๓	๒.๗๒	๖.๙๒	๑.๐๓	๓.๕๕	๑๒.๘๐
ระดับหมู่บ้าน	๓๖.๘๑	๕.๕๗	๐.๙๖	๒.๕๗	๗.๘๐	๙.๗๙	๓.๘๙	๒.๕๕	๖.๒๑	๑.๐๓	๓.๗๖	๑๑.๖๕

ตารางที่ ๔ ความสามารถของครัวเรือนในการลดค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงิน

ภาค-ชุมชน	การอุปโภคบริโภค			
	หมวด ๑	หมวด ๕	หมวด ๖	หมวด ๗
ทั่วประเทศ	๙.๖๘	๒.๓๖	๒.๖๗	๐.๙๕
เขตเทศบาล	๓.๔๙	๐.๘๙	๑.๕๐	๐.๓๔
เขตสุขาภิบาล	๙.๓๗	๒.๒๒	๒.๒๒	๑.๐๕
ระดับหมู่บ้าน	๒๗.๓๙	๖.๕๑	๕.๕๐	๒.๕๘
ภาคเหนือ	๑๒.๗๙	๒.๗๗	๒.๙๙	๑.๒๓
เขตเทศบาล	๓.๙๗	๐.๙๑	๑.๕๗	๐.๓๒
เขตสุขาภิบาล	๑๕.๒๑	๒.๘๘	๓.๐๑	๑.๗๔
ระดับหมู่บ้าน	๓๑.๒๔	๖.๗๒	๕.๐๖	๒.๙๒
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๑.๑๔	๕.๑๒	๔.๓๑	๑.๖๙
เขตเทศบาล	๕.๐๗	๑.๐๙	๑.๕๙	๐.๓๔
เขตสุขาภิบาล	๙.๖๔	๒.๓๐	๒.๒๒	๐.๘๙
ระดับหมู่บ้าน	๕๕.๙๐	๑๓.๐๖	๗.๕๗	๔.๒๐
ภาคกลาง	๘.๗๑	๒.๕๕	๒.๐๖	๑.๐๒
เขตเทศบาล	๓.๒๖	๑.๐๓	๑.๒๐	๐.๓๖
เขตสุขาภิบาล	๘.๖๕	๒.๒๙	๑.๘๕	๑.๒๓
ระดับหมู่บ้าน	๑๕.๙๕	๔.๓๕	๒.๙๐	๑.๖๙
ภาคใต้	๘.๕๓	๑.๙๕	๒.๐๓	๐.๗๓
เขตเทศบาล	๓.๘๖	๐.๘๙	๑.๓๑	๐.๓๒
เขตสุขาภิบาล	๑๐.๗๘	๒.๑๗	๑.๘๖	๐.๘๙
ระดับหมู่บ้าน	๒๐.๗๘	๕.๙๐	๓.๒๕	๑.๘๘
กรุงเทพฯ	๕.๓๕	๑.๐๕	๑.๙๓	๐.๕๗
เขตเทศบาล	๓.๐๘	๐.๗๗	๑.๖๕	๐.๓๔
เขตสุขาภิบาล	๗.๕๒	๑.๘๐	๒.๒๖	๐.๗๕
ระดับหมู่บ้าน	๘.๑๖	๑.๗๓	๒.๑๗	๐.๘๖

* หมายความว่าถึงแม้ต่างระหว่างวัดส่วนของการอุปโภคบริโภคที่มีต่อรายได้ที่เป็นตัวเงิน และ รายได้รวม ซึ่งอาจจะตีความหมายได้ว่าครัวเรือนต่าง ๆ สามารถทำให้สัดส่วนที่มีต่อรายได้ ตัวเงิน ซึ่งสูงมากลดมาเป็นสัดส่วนที่มีต่อรายได้รวม ได้แตกต่างกันในความสามารถของการ ช่วยตัวเองของครัวเรือนและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ

ตารางที่ ๖ ลำดับของการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคของประเทศไทยตามสถานะ
ทางเศรษฐกิจ

หมวดค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภค	สถานะทางเศรษฐกิจ											
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
เกษตรกร-มีที่ดิน	๑	๑๑	๑๐	๙	๘	๗	๖	๕	๔	๓	๒	๑
เกษตรกร-เช่าที่ดิน	๑	๑๐	๑๑	๙	๘	๗	๖	๕	๔	๓	๒	๑
ผู้ประกอบการที่ไม่ใช่เกษตรกร	๑	๗	๑๒	๙	๘	๗	๖	๕	๔	๓	๒	๑
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ	๑	๗	๑๑	๙	๘	๗	๖	๕	๔	๓	๒	๑
ผู้มีอาชีพรับจ้าง	๑	๖	๑๒	๙	๘	๗	๖	๕	๔	๓	๒	๑

ตารางที่ ๗ สัดส่วนเป็นร้อยละของการอุปโภคบริโภครวมต่อรายได้ที่เป็นตัวเงิน แยกตามกลุ่ม
รายได้ ภาคและหมวดการอุปโภคบริโภค

หมวดการอุปโภคบริโภค		หมวด ๑	หมวด ๒	หมวด ๓	หมวด ๔	หมวด ๕	หมวด ๖	หมวด ๗	หมวด ๘	หมวด ๙	หมวด ๑๐	หมวด ๑๑	หมวด ๑๒
ภาค - กลุ่มรายได้													
หัวราชอาณาจักร													
เขตเทศบาล		๓๓.๐๑	๕.๗๐	๐.๕๔	๒.๘๑	๘.๕๓	๑๕.๒๓	๓.๒๔	๓.๐๐	๗.๖๒	๑.๘๔	๕.๘๔	๑๑.๕๕
ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท		๘๗.๕๑	๗.๘๒	๑.๓๐	๖.๖๗	๑๒.๗๖	๒๗.๘๘	๕.๖๕	๕.๓๒	๕.๐๕	๑.๘๘	๕.๕๒	๒๐.๖๕
ระหว่าง ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ บาท		๕๕.๓๐	๗.๓๕	๑.๓๖	๕.๕๒	๙.๘๕	๒๓.๕๗	๕.๕๖	๕.๓๖	๖.๐๕	๒.๐๗	๕.๖๕	๑๑.๕๐
มากกว่า ๒,๐๐๐ บาท		๒๗.๗๕	๕.๓๖	๐.๘๖	๒.๓๕	๘.๐๕	๑๒.๒๒	๒.๕๗	๒.๗๐	๗.๘๒	๑.๘๐	๕.๘๕	๑๑.๒๗
เขตสุขาภิบาลระดับหมู่บ้าน		๖๕.๓๕	๓.๕๕	๑.๕๑	๕.๒๓	๑๕.๕๕	๑๒.๒๕	๖.๓๖	๓.๕๐	๘.๗๗	๑.๑๕	๕.๖๖	๑๕.๑๕
ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท		๒๘๓.๗๖	๓.๕๑	๓.๕๗	๑๕.๕๘	๕๕.๖๗	๓๖.๖๕	๒๐.๘๐	๑๐.๐๒	๒๖.๕๑	๑.๕๑	๑๓.๐๗	๕๓.๕๖
ระหว่าง ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท		๑๐๒.๘๕	๒.๕๕	๑.๕๐	๕.๘๐	๑๕.๘๐	๑๕.๕๘	๘.๘๓	๕.๖๗	๖.๕๒	๑.๐๓	๕.๒๕	๑๗.๖๘
มากกว่า ๑,๐๐๐ บาท		๕๒.๓๕	๓.๖๕	๑.๒๕	๓.๐๖	๑๒.๕๕	๙.๘๐	๕.๘๕	๒.๘๑	๗.๗๓	๑.๑๐	๕.๑๕	๑๒.๖๐
เขตเทศบาลภาคเหนือ													
ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท		๓๑.๘๗	๕.๕๕	๑.๑๐	๒.๓๒	๗.๓๕	๑๑.๘๘	๒.๖๖	๒.๖๓	๖.๓๘	๑.๖๘	๕.๒๖	๑๓.๕๒
ระหว่าง ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ บาท		๕๑.๓๒	๕.๓๗	๑.๒๓	๖.๖๕	๑๕.๓๘	๒๒.๓๖	๕.๕๓	๕.๖๒	๕.๓๗	๑.๕๓	๕.๒๐	๒๖.๓๒
มากกว่า ๒,๐๐๐ บาท		๕๒.๓๕	๖.๒๒	๐.๕๕	๓.๕๕	๑๑.๓๕	๑๗.๐๑	๕.๐๕	๕.๒๕	๘.๓๓	๒.๒๕	๖.๑๕	๑๕.๑๖
เขตสุขาภิบาลระดับหมู่บ้าน		๒๕.๗๕	๕.๓๑	๑.๑๐	๑.๘๕	๖.๓๕	๑๐.๕๘	๒.๑๖	๒.๒๓	๖.๑๕	๑.๖๑	๓.๕๕	๑๓.๐๘
ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท		๗๕.๐๐	๒.๐๗	๑.๘๕	๕.๓๐	๑๕.๘๕	๑๓.๑๕	๗.๖๐	๓.๗๐	๑๑.๓๓	๑.๑๐	๖.๗๕	๑๕.๖๓
ระหว่าง ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท		๒๕๖.๖๓	๓.๘๘	๕.๐๓	๑๗.๕๘	๕๐.๓๖	๓๕.๖๕	๑๗.๒๑	๙.๘๘	๕๖.๕๒	๑.๓๕	๑๒.๓๗	๕๖.๕๒
มากกว่า ๑,๐๐๐ บาท		๙๗.๒๐	๑.๕๘	๒.๓๖	๖.๕๕	๑๗.๓๓	๑๕.๑๐	๗.๕๗	๕.๑๓	๕.๕๘	๐.๘๗	๕.๕๘	๑๖.๒๒
เขตเทศบาลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ													
ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท		๓๘.๕๕	๒.๕๕	๑.๐๘	๓.๑๘	๑๐.๓๖	๑๕.๑๒	๓.๒๐	๓.๗๑	๖.๖๒	๒.๘๖	๕.๕๕	๑๕.๓๐
ระหว่าง ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ บาท		๘๘.๘๗	๕.๒๕	๑.๗๒	๗.๑๒	๑๑.๕๗	๓๐.๕๗	๕.๑๕	๕.๖๓	๗.๐๑	๒.๖๓	๖.๗๓	๑๗.๕๕
มากกว่า ๒,๐๐๐ บาท		๕๘.๗๕	๓.๘๓	๒.๐๐	๕.๗๖	๑๒.๑๖	๑๗.๕๕	๕.๒๓	๕.๕๗	๖.๑๗	๒.๕๗	๓.๕๐	๑๐.๘๑
เขตสุขาภิบาลระดับหมู่บ้าน		๓๑.๐๓	๒.๐๗	๐.๘๓	๒.๓๕	๙.๘๗	๑๒.๓๓	๒.๕๐	๓.๕๒	๖.๗๑	๒.๕๓	๕.๖๘	- งดบันทึก
ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท		๘๘.๕๘	๑.๑๗	๑.๖๓	๕.๒๗	๒๐.๘๑	๑๕.๐๑	๗.๐๒	๓.๗๘	๘.๖๕	๑.๓๖	๕.๕๕	๑๕.๐๗
ระหว่าง ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท		๓๕๕.๗๓	๐.๘๕	๓.๗๒	๑๘.๗๒	๕๗.๒๐	๓๕.๘๕	๒๒.๕๓	๑๐.๕๕	๑๕.๕๒	๒.๕๖	๑๓.๒๖	๕๕.๐๗
มากกว่า ๑,๐๐๐ บาท		๑๑๐.๐๗	๐.๗๓	๑.๕๕	๕.๗๑	๒๕.๗๗	๑๕.๕๐	๙.๘๑	๕.๓๒	๗.๐๐	๑.๓๑	๕.๕๗	๑๕.๘๐
เขตเทศบาลภาคใต้													
ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท		๕๓.๕๕	๑.๓๒	๑.๓๕	๓.๑๕	๑๕.๕๐	๙.๖๗	๓.๕๖	๒.๖๕	๘.๑๗	๑.๑๕	๕.๒๕	๑๐.๗๕

เขตเทศบาลภาคกลาง	กข.กค	๕.๕๑	๐.๘๕	๒.๕๓	๑๐.๑๘	๑๑.๘๕	๓.๖๑	๒.๕๕	๘.๖๘	๑.๒๕	๖.๐๐	๑๑.๕๕
ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท	๕๐.๕๒	๑๕.๕๗	๒.๘๖	๖.๕๐	๑๓.๘๓	๒๕.๘๕	๘.๓๓	๕.๕๑	๘.๘๒	๑.๕๖	๕.๕๖	๑๕.๕๖
ระหว่าง ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ บาท	๕๒.๒๓	๕.๓๐	๑.๓๐	๕.๑๗	๑๑.๑๓	๑๘.๕๕	๖.๓๐	๕.๑๒	๓.๖๐	๑.๘๖	๕.๓๑	๑๒.๖๓
มากกว่า ๒,๐๐๐ บาท	๒๗.๓๘	๕.๑๑	๐.๗๗	๒.๐๓	๕.๕๒	๑๐.๒๒	๓.๐๕	๒.๒๕	๕.๗๕	๑.๒๒	๖.๑๒	๑๑.๖๕
เขตสุขาภิบาลระดับหมู่บ้าน	๕๕.๗๑	๓.๒๕	๑.๕๑	๒.๘๗	๑๕.๐๕	๑๐.๗๓	๖.๖๓	๓.๒๕	๖.๖๖	๐.๘๕	๖.๑๗	๑๕.๗๕
ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท	๒๑๓.๓๔	๗.๕๕	๓.๒๑	๘.๖๘	๓๓.๐๕	๓๓.๕๗	๒๕.๖๘	๕.๗๖	๑๑.๑๕	๑.๕๕	๑๘.๕๕	๓๕.๐๑
ระหว่าง ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท	๑๑๐.๓๔	๓.๗๖	๒.๕๕	๕.๕๐	๑๕.๑๒	๑๕.๐๘	๑๐.๘๒	๕.๓๒	๗.๑๕	๐.๖๕	๖.๓๕	๒๓.๒๓
มากกว่า ๑,๐๐๐ บาท	๕๓.๕๕	๓.๐๓	๑.๒๐	๒.๕๗	๑๓.๕๐	๘.๕๐	๕.๕๗	๒.๗๗	๖.๕๓	๐.๘๕	๕.๗๐	๑๕.๐๐
เขตเทศบาลภาคใต้	๓๕.๗๗	๓.๗๐	๐.๕๗	๓.๑๕	๘.๕๕	๑๒.๑๓	๒.๕๓	๒.๗๖	๘.๘๖	๑.๗๐	๕.๒๗	๕.๐๘
ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท	๕๕.๐๐	๖.๑๕	๐.๗๕	๘.๐๕	๑๕.๑๗	๒๕.๒๓	๖.๑๕	๕.๐๐	๑๒.๘๗	๒.๕๖	๓.๕๐	๑๖.๓๕
ระหว่าง ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ บาท	๖๕.๗๘	๖.๐๓	๐.๖๕	๖.๒๕	๑๑.๑๗	๑๘.๘๐	๕.๖๒	๕.๐๘	๗.๗๐	๒.๕๑	๕.๕๐	๑๐.๒๗
มากกว่า ๒,๐๐๐ บาท	๒๗.๓๔	๓.๑๕	๐.๕๕	๒.๓๓	๗.๕๐	๑๐.๒๗	๒.๕๕	๒.๒๑	๘.๘๕	๑.๕๒	๕.๕๐	๘.๕๘
เขตสุขาภิบาลระดับหมู่บ้าน	๖๘.๕๕	๓.๐๕	๑.๒๓	๕.๗๘	๑๕.๖๐	๑๑.๑๐	๖.๐๕	๓.๕๑	๑๑.๕๓	๑.๒๘	๕.๕๓	๑๓.๓๕
ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท	๒๒๗.๕๕	๒.๕๕	๒.๐๕	๑๒.๗๕	๒๕.๗๖	๓๐.๗๒	๑๕.๕๓	๘.๘๓	๑๖.๕๐	๑.๐๖	๑๐.๑๑	๓๕.๘๘
ระหว่าง ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท	๑๐๖.๕๕	๓.๐๖	๑.๓๕	๖.๓๘	๑๕.๘๑	๑๓.๗๐	๘.๖๖	๕.๗๓	๕.๕๕	๑.๒๘	๕.๓๕	๑๓.๐๕
มากกว่า ๑,๐๐๐ บาท	๕๖.๒๓	๓.๑๑	๑.๑๒	๓.๗๕	๑๓.๕๕	๘.๘๗	๕.๗๒	๒.๖๖	๑๑.๕๘	๑.๗๐	๕.๑๕	๑๑.๕๕
กรุงเทพฯ												
เขตเทศบาล	๓๑.๐๓	๖.๗๐	๐.๕๘	๓.๕๐	๗.๖๘	๑๖.๖๕	๓.๕๕	๓.๑๓	๕.๐๐	๑.๕๕	๑.๖๑	๑๐.๕๘
ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท	๗๒.๓๒	๑๓.๕๕	๐.๕๕	๕.๗๗	๘.๒๐	๒๕.๓๕	๕.๑๐	๕.๕๖	๑๒.๑๕	๑.๑๒	๖.๒๕	๒๑.๖๓
ระหว่าง ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ บาท	๕๕.๕๖	๕.๒๓	๑.๕๕	๕.๖๒	๗.๒๗	๓๓.๖๓	๓.๕๗	๕.๑๓	๕.๕๕	๑.๗๘	๕.๕๖	๑๐.๕๓
มากกว่า ๒,๐๐๐ บาท	๒๗.๕๐	๗.๕๑	๐.๕๒	๒.๖๕	๗.๗๓	๑๕.๐๒	๓.๕๐	๓.๕๗	๕.๕๓	๑.๕๗	๕.๖๐	๑๐.๓๒
เขตสุขาภิบาลระดับหมู่บ้าน	๕๒.๕๕	๗.๗๕	๑.๓๗	๓.๖๘	๕.๘๐	๑๒.๓๒	๕.๓๗	๓.๕๒	๘.๑๕	๑.๒๖	๕.๕๑	๑๕.๑๕
ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท	๑๗๕.๕๓	๑๑.๓๕	๒.๕๕	๑๓.๓๘	๓๕.๑๐	๓๗.๑๗	๒๓.๓๒	๕.๘๗	๑๘.๐๐	๒.๖๘	๗.๕๕	๕๐.๕๗
ระหว่าง ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท	๘๖.๐๐	๗.๕๐	๑.๒๗	๖.๑๑	๑๑.๘๐	๑๗.๘๒	๕.๕๕	๕.๗๕	๗.๐๗	๑.๐๗	๓.๗๕	๒๕.๕๗
มากกว่า ๑,๐๐๐ บาท	๓๗.๐๕	๗.๖๕	๑.๓๕	๓.๓๕	๐.๑๕	๑๑.๕๘	๓.๕๕	๓.๑๕	๖.๐๑	๑.๒๕	๕.๓๘	๑๓.๗๘

ตารางที่ ๘ ค่าของความโน้มเอียงในการบริโภคอุปโภค (MPC) สืบจากรายได้ที่เป็นตัวเงินแยกตามภาค

	a	b(MPC)	T	R ²
ทั่วราชอาณาจักร				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๗๐๓.๖๑	๐.๒๗๕๓ (๐.๔๗๕๐)	๐.๕๘	๐.๒๒๕๗
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๑๘.๓๒๗	๐.๐๕๑๐ (๐.๐๕๑๐)	๕๑	๐.๑๙๓๖
รายจ่ายรวม	๑๗๒๑.๙๔	๐.๓๒๖๓ (๐.๐๐๕๐)	๖๕.๖๒	๐.๒๗๓๔
ภาคเหนือ				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๖๕๕.๔๖	๐.๑๓๑๗ (๐.๐๐๘๕)	๑๙.๔๘	๐.๐๘๘๘
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๘.๘๕	๐.๐๕๕๗ (๐.๐๐๐๘)	๕๗.๑๓	๐.๕๗๓๘
รายจ่ายรวม	๑๖๕๕.๓๑	๐.๑๘๗๔ (๐.๐๐๘๗)	๒๐.๓๘	๐.๑๔๘๓
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๐๕๙.๔๗	๐.๕๗๖๐ (๐.๐.๐๒)	๕๖.๔๗	๐.๕๐๐๙
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๔.๘๒	๐.๐๖๗๗ (๐.๐๐๒๓)	๒๙.๔๓	๐.๒๑๒๒๕
รายจ่ายรวม	๑๐๖๔.๖๕	๐.๖๔๓๗ (๐.๐๑๐๖)	๖๐.๗๓	๐.๕๓๕๖
ภาคกลาง				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๗๖๓.๑๕	๐.๒๘๗๒ (๐.๐๑๐๗)	๒๗.๗๘	๐.๒๖๒๒๒
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๘.๒๘	๐.๐๘๖๗ (๐.๐๐๓๑)	๒๗.๘๗	๐.๒๖๘๘
รายจ่ายรวม	๑๗๕๔.๘๘	๐.๓๗๓๙ (๐.๐๑๑๕)		๐.๓๓๙๗
ภาคใต้				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๘๑๒.๕๒	๐.๑๖๘๑ (๐.๐๑๑๕)	๓๓.๓๘	๐.๑๒๙๙
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๖๐.๓๐	๐.๐๒๐๓ (๐.๐๐๓๖)	๕.๖๔	๐.๐๒๑๘
รายจ่ายรวม	๑๘๗๒.๘๒	๐.๑๘๘๔ (๐.๐๑๒๕)	๓๙.๐๗	๐.๑๓๖๔
กรุงเทพฯ				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๕๓๑.๕๕	๐.๕๒๙๔ (๐.๐๑๒๗)	๔๑.๖๙	๐.๔๒๙๘
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๓.๓๕๖	๐.๐๕๔๑ (๐.๐๐๒๙)	๑๘.๖๖	๐.๑๒๙๔
รายจ่ายรวม	๑๕๒๘.๑๙	๐.๕๗๓๕ (๐.๐๑๓๒)	๕๘.๒๐	๐.๕๕๘๕

ตารางที่ ๔ ค่าของความโน้มเอียงในการอุปโภคบริโภค (MPC) ที่วราช
อาณาจักร คิดจากรายได้ที่เป็นตัวเงินแยกตามสถานะทางเศรษฐกิจ

	a	b(MPC)	T	R ²
<u>เกษตรกร-มีที่ดิน</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๑๘๒.๘๘	๐.๕๒๔๕ (๐.๐๑๑๖)	๔๕.๒๒	๐.๓๗๕๕
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๑๘.๕๑๔๘	๐.๐๕๕๘ (๐.๐๐๒๓)	๑๘.๘๑	๐.๑๐๕๘
รายจ่ายรวม	๑๒๑๑.๔๐	๐.๕๗๐๓ (๐.๐๑๓๒)	๔๖.๗๕	๐.๓๕๕๘
<u>เกษตรกร-เช่าที่ดิน</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๔๖๕.๔๖	๐.๒๔๒๖๘ (๐.๐๓๕๘๑)	๖.๗๘	๐.๐๓๗๐๗
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๓๖.๘๓๑๒	๐.๐๑๘๑๓ (๐.๐๐๓๖๓)		๐.๐๒๒๘๐
รายจ่ายรวม	๑๕๐๒.๒๙๘	๐.๒๖๑๘ (๐.๐๓๖๒๕)	๗.๒๒	๐.๐๔๑๘
<u>ผู้ประกอบการที่ไม่ใช่เกษตรกร</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๒๔๑๗.๒๙๘	๐.๑๖๘๐๑ (๐.๐๐๖๘๑)	๒๔.๘๒	๐.๒๐๕๕๕
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๓๓.๘๗๓๘	๐.๐๕๐๕๕ (๐.๐๐๑๖๘)	๓๐.๐๘	๐.๒๗๕๕๕
รายจ่ายรวม	๒๔๕๑.๑๗๓	๐.๒๑๘๕๕ (๐.๐๐๗๒๕)	๓๐.๑๒	๐.๒๗๕๐๗
<u>ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๒๓๗.๕๕๗	๐.๗๖๐๕๕ (๐.๑๑๗๗๗)	๖.๕๖	๐.๖๑๕๕
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๑๖๖.๕๗๗๕	๐.๐๘๕๖๒ (๐.๐๘๑๐๖)	๑.๐๕	๐.๐๕๐๒๓
รายจ่ายรวม	๑๔๐๔.๑๓๕	๐.๘๔๕๐๗ (๐.๑๓๐๑๑)	๖.๑๕	๐.๖๑๕๗
<u>ผู้มีอาชีพรับจ้าง</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๐๕๕.๓๓๗	๐.๖๑๕๕๕ (๐.๐๑๒๒๑)	๕๐.๗๗	๐.๓๕๕๐๕
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๕.๘๕๖๓๘	๐.๐๕๒๕๖ (๐.๐๐๒๗๘)	๑๘.๕๑	๐.๐๘๒๗๕
รายจ่ายรวม	๑๑๐๕.๑๘	๐.๖๖๘๑๑ (๐.๐๑๒๗๑)	๕๒.๕๑	๐.๕๑๕๕๗

ตารางที่ ๑๐ ค่าของความโน้มเอียงในการอุปโภคบริโภค (MPC) ที่พระราช
อาณาจักร คัดจากรายได้ที่เป็นตัวเงินแยกตามกลุ่มรายได้และเขต

	a	b(MPC)	T	R
<u>เขตเทศบาล</u>				
<u>กลุ่มรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๘๔๕	๐.๖๒๐๒๖ (๐.๑๐๐๗๕)	๖.๑๖	๐.๑๐๐๗๕
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๒๘.๙๒๑๕๓	๐.๐๓๑๒๖๙๗๘ (๐.๐๓๙๖๐)	๗.๙	๐.๐๐๑๓๑
รายจ่ายรวม	๘๗๔.๘๑๕๓	๐.๖๕๑๕๓๒๕ (๐.๐๙๗๘๓)	๖.๖๖	๐.๐๘๕๕๑
<u>กลุ่มรายได้ระหว่าง ๑,๐๐๑-๒,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๕๖๖.๒๕๒๕	๑.๐๓๕๖๑๐ (๐.๒๐๓๐๔)	๕.๑๐	๐.๐๒๕๕๕
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๑๔๘.๙๕๖๓	๐.๑๖๑๒๕๒๙ (๐.๐๔๑๕๓)	๓.๙	๐.๐๑๕๕๕
รายจ่ายรวม	๗๑๕.๒๐๘๘	๑.๑๙๖๘๖๓ (๐.๒๐๘๗๕)	๕.๗	๐.๐๓๐๘๗
<u>กลุ่มรายได้มากกว่า ๒,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๓๓๓๒.๕๒๗	๐.๑๕๖๖๕๘ (๐.๐๐๗๕๗)	๑๙.๕	๐.๑๕๒๑๘
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๖๒.๐๐๔๑๒	๐.๐๕๐๑๘๗ (๐.๐๐๒๑๐)	๒๓.๙	๐.๒๑๕๖๓
รายจ่ายรวม	๓๓๙๔.๕๓๑	๐.๑๙๖๘๔๕๗ (๐.๐๐๘๐๗)	๒๔.๓๙	๐.๒๒๑๑๓
<u>เขตสุขาภิบาลระดับหมู่บ้าน</u>				
<u>กลุ่มรายได้ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท</u>				
รายได้เพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๐๕๔.๕๕๒	๐.๕๗๗๒๗๘๑ (๐.๑๗๙๐๕)	๒.๖๗	๐.๐๐๒๖๑
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๑๐.๑๘๐๕๐	๐.๐๗๐๓๖๓๖๑๑ (๐.๐๐๙๗๕)	๗.๓	๐.๐๑๘๘๖
รายจ่ายรวม	๑๐๕๔.๖๒๓	๐.๕๕๗๖๔๑๕ (๐.๑๗๙๕๖)	๓.๐๕	๐.๐๐๓๕๐
<u>กลุ่มรายได้ระหว่าง ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๙๘๒.๕๑๒๓	๐.๖๐๕๘๐๘๘ (๐.๐๓๖๙๘)	๗.๕	๐.๐๓๒๖๖
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๑๒.๑๓๖๒๗	๐.๐๓๕๗๗๘๑๘ (๐.๐๑๘๖๗)	๑.๙	๐.๐๐๒๐๐
รายจ่ายรวม	๙๙๔.๖๔๘๖	๐.๖๔๑๕๘๖๙ (๐.๐๘๑๑๗)	๗.๕	๐.๐๓๒๙๕
<u>กลุ่มรายได้มากกว่า ๑,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๕๓๙.๗๑๖	๐.๕๓๕๘๘๐๑ (๐.๐๑๑๑๓)	๓๙.๑๖	๐.๓๑๕๖๕
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๓๒.๗๖๓๐๑	๐.๐๓๙๗๕๕ (๐.๐๐๒๓๓)	๑๗.๓	๐.๐๘๐๒๒
รายจ่ายรวม	๑๕๗๒.๔๗๙	๐.๕๗๕๖๖๕๕ (๐.๐๑๑๑๓)	๕๐.๓	๐.๔๗๕๖๖๕

ตารางที่ ๑๑ ค่าความโน้มเอียงในการอุปโภคบริโภค (MPC) ภาคเหนือคิดจากรายได้
ที่เป็นตัวเงินแยกตามสถานะทางเศรษฐกิจ

	a	b(MPC)	T	R ²
เกษตรกร-มีที่ดิน				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๐๘๕.๘๑๑	๐.๕๑๙๕ (.๐๒๕๐๓)	๒๐.๘	๐.๓๖๖๙
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๓.๕๑๓๒	๐.๐๓๘๔ (.๐๐๒๘๑)	๑๓.๖๗	๐.๒๐๑๔
รายจ่ายรวม	๑๐๘๘.๙๒๔	๐.๕๕๗๙ (.๐๒๖๐๐)	๑.๔๕	๐.๓๘๒๕
เกษตรกร-เช่าที่ดิน				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๔๑๖.๑๓๘	๐.๑๐๘๘ (.๐๗๙๖๑)	๑.๓๗	๐.๐๐๔๘
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๑๘.๕๖๕๖	๐.๐๐๘๕ (.๐๐๐๙๔)	๔.๐๔	๐.๑๗๒๓
รายจ่ายรวม	๑๔๓๔.๗๐๔	๐.๑๑๗๓ (.๐๗๙๖๕)	๑.๔๗	๐.๐๐๕๕
ผู้ประกอบการที่ไม่ใช้การเกษตร				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๒๒๓๓.๗๔๐	๐.๐๙๔๓ (.๐๐๗๖๖)	๑๒.๓๑	๐.๒๖๘๕๗
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๓๐.๓๓๔๖	๐.๐๔๕๗ (.๐๐๐๑๕๒)	๓๒.๑๘	๐.๗๑๔๓๓
รายจ่ายรวม	๒๒๖๔.๐๗๕	๐.๑๔๐๐ (.๐๐๘๐๐)	๑๗.๕	๐.๕๒๕๘๘
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	-๑๓๒๓.๘๕๒	๑.๙๔๓๗ (๐.๓๐๑๕๒)	๖.๕๕	๐.๙๗๖๕
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๔๗.๔๙๗๓	-๐.๐๑๘๔ (.๑๐๕๐๕)	๓.๖๔	๐.๙๒๙๙
รายจ่ายรวม	-๑๒๗๖.๓๕๕	๑.๙๒๕๒๖๐ (.๓๐๖๔๗)	๖.๒๘	๐.๙๗๕๓
ผู้มีอาชีพรับจ้าง				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๖๑๑.๖๘๖๓	๐.๘๓๐๑ (.๐๓๗๐๖)	๒๒.๔๐	๐.๔๐๗๗
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๕๐.๔๑๒๕	๐.๐๘๗๒ (.๐๐๕๒๓)	๑๖.๖๗	๐.๒๗๕๘
รายจ่ายรวม		๐.๙๑๒๙ (.๐๓๗๒๔)	๒๔.๖๓	๐.๔๕๔๓

ตารางที่ ๑๒ ค่าความโน้มเอียงในการอุปโภคบริโภค (MPC) ภาคตะวันออก-
เฉียงเหนือ คัดจากรายได้ที่เป็นตัวเงินแยกตามสภาพทางเศรษฐกิจ

	a	b	T	R ²
เกษตรกร-มีที่ดิน				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๑๓๕.๒๓๑	๐.๔๗๑๐ (๐.๐๑๗๕๖)	๒๗.๗	๐.๓๑๕๐
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๖.๖๔๐๗	๐.๐๖๔๓ (๐.๐๐๔๓๗)	๑๔.๗	๐.๑๒๐๘
รายจ่ายรวม	๑๑๔๑.๘๗๒	๐.๕๓๕๓ (๐.๐๑๘๘๓)	๒๘.๖๕	๐.๓๕๒๐
เกษตรกร-เช่าที่ดิน				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๕๕๙.๒๙๑๓	๐.๕๔๑๑ (๐.๐๖๔๓๖)	๘.๕	๐.๒๙๖๒
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๒๒๖.๖๔๕๕	๐.๐๑๓๓ (๐.๐๑๓๓๒)	๐.๕๕	๐.๐๐๕๕
รายจ่ายรวม	๗๘๕.๙๓๖๘	๐.๕๕๔๔ (๐.๐๖๖๓๗)	๘.๕	๐.๒๙๓๕
ผู้ประกอบการที่ไม่ใช้การเกษตร				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๓๖๒.๑๗๘	๐.๕๒๑๖ (๐.๐๒๕๘๒)	๒๐.๒	๐.๔๑๕๒
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๙.๑๘๒๘	๐.๐๕๙๙ (๐.๐๐๕๕๕)	๑๓.๐๕	๐.๒๒๘๑
รายจ่ายรวม	๑๓๗๑.๓๖๑	๐.๕๘๑๕ (๐.๐๒๗๐๓)	๒๑.๕	๐.๔๔๕๑
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๒๘๖๓.๓๕๒	๐.๔๗๕๖ (๐.๒๗๕๐๖)	๑.๗๖	๙.๕๙๙๒
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๑๗๕.๑๕๑๔	๐.๐๒๕๘ (๐.๐๓๓๒๕)	๐.๗๘	๐.๒๓๑๙
รายจ่ายรวม	๓๐๓๘.๕๐๓	๐.๕๐๑๔ (๐.๓๐๕๙)	๑.๖๔	๐.๕๗๕๗
ผู้มีอาชีพรับจ้าง				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๕๐๕.๓๓๖๓	๐.๘๕๕๘ (๐.๐๒๖๒๖)	๓๕.๕๕	๐.๖๓๐๕
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๓๖.๖๙๒๖	๐.๐๗๐๙ (๐.๐๐๖๐๕)	๑๑.๘๒	๐.๑๖๘๒
รายจ่ายรวม	๕๔๒.๐๒๘๙	๐.๙๒๖๗ (๐.๐๒๗๐๑)	๓๕.๘	๐.๖๕๒๕

ตารางที่ ๑๓ ค่าความโน้มเอียงในการอุปโภคบริโภค (MPC) ภาคกลาง คิดจากรายได้ที่เป็นตัวเงินแยกตามสถานะทางเศรษฐกิจ

	a	b(MPC)	T	R ²
<u>เกษตรกร-มีที่ดิน</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๕๘๘.๐๖๑	๐.๔๓๖๓๓๒๔ (๐.๐๓๖๑๕)	๑๕.๐๕	๐.๒๙๑๑๔
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๖๘.๒๘๒๔๕	๐.๐๔๐๕๒๐๔ (๐.๐๐๖๖๖๕)	๖.๑๐	๐.๐๖๓๑๒
รายจ่ายรวม	๑๖๕๖.๓๔๔	๐.๕๑๖๘๕๒๘ (๐.๐๓๓๓)	๑๕.๒๔	๐.๓๐๒๖๙
<u>เกษตรกร-เช่าที่ดิน</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๕๐๒.๙๔๘	๐.๕๑๓๕๐๘๓ (๐.๐๓๒๕๐)	๑๒.๘๔	๐.๓๒๖๖๓
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๒๕.๗๗๕๔	๐.๕๘๙๕๕๕๕ (๐.๐๐๘๘๖)	๕.๕๒	๐.๐๘๓๑๒
รายจ่ายรวม	๑๕๒๘.๗๒๓	๐.๐๕๔๖๓๕๓๗ (๐.๐๓๕๔๘)	๑.๒๕	๐.๓๓๘๙๓
<u>ผู้ประกอบการที่ไม่ใช่เกษตรกร</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๒๕๖๓.๐๒๑	๐.๑๘๑๓๕๘๘ (๐.๐๑๓๘๗)	๑๐.๑๗	๐.๒๐๓๙๓
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๕๙.๓๙๑๗๘	๐.๐๙๒๓๑๕๗ (๐.๐๐๕๒๕)	๒๑.๘๑	๐.๕๕๐๙๙
รายจ่ายรวม	๒๕๐๓.๖๒๙	๐.๒๗๔๕๗๕๕ (๐.๐๑๙๑๗)	๑๔.๓๑	๐.๓๓๖๕๖
<u>ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๘๙๙.๗๙๗๔	๐.๖๕๔๕๑๕๗ (๐.๓๖๗๒๒)	๑.๗๕	๐.๖๐๖๒๖
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๒๓๗.๙๕๒๗	๐.๐๑๓๗๕๐๕๑ (๐.๐๙๙๐๗)	-๐.๕๘	๐.๐๑๕๗๘
รายจ่ายรวม	๑๑๓๗.๗๙๐	๐.๖๒๖๖๗๕๓ (๐.๓๗๖๙๐)	๑.๖๖	๐.๕๘๐๒๔
<u>ผู้มีอาชีพรับจ้าง</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๖๓๓.๕๖๙๒	๐.๘๒๙๑๒๗๔ (๐.๐๒๖๑๗)	๓๑.๖๘	๐.๕๗๙๙๖
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๗๙.๖๒๓๕๗	๐.๑๓๘๕๗๗๒ (๐.๐๑๓๘๔)	๑๐.๐๐	๐.๑๒๐๙๙
รายจ่ายรวม	๕๕๓.๙๔๕๗	๐.๙๖๗๖๐๕๖ (๐.๐๓๐๒๙)	๓๑.๙๔	๐.๕๘๕๐๕

ตารางที่ ๑๔ ค่าความโน้มเอียงในการอุปโภคบริโภค (MPC) ภาคใต้ คัด
จากรายได้ที่เป็นตัวเงินแยกตามสถานะทาง เศรษฐกิจ

	a	b(MPC)	T	R ²
เกษตรกร-มีที่ดิน				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๑๐๙.๖๑๗	๐.๖๕๓๖ (๐.๐๕๖๕๕)	๑๓.๘๒	๐.๓๕๒๐
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๒๒.๙๗๐๗	๐.๐๒๖๑ (๐.๐๐๓๑๓)	๘.๓๓	๐.๑๖๕๐
รายจ่ายรวม	๑๑๓๒.๕๘๘	๐.๖๖๙๗ (๐.๐๕๗๕๑)	๑๔.๑๕	๐.๓๖๐๘
เกษตรกร-เช่าที่ดิน				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๔๑๖.๑๓๘	๐.๑๐๘๙ (๐.๐๗๙๖๑)	๑.๓๖	๐.๐๐๔๘
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๑๘.๕๖๕๖	๐.๐๐๘๕ (๐.๐๐๐๙๔)	๙.๐๔	๐.๑๗๒๓
รายจ่ายรวม	๑๔๓๔.๗๐๔	๐.๑๑๗๓ (๐.๐๗๙๖๕)	๑.๔๗	๐.๐๐๕๕
ผู้ประกอบการที่ไม่ใช่เกษตรกร				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๒๔๒๓.๒๑๔	๐.๐๙๖๗ (๐.๐๒๐๙๖)	๔.๖๑	๐.๐๕๙๖
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๑๐๗.๓๔๕๐	๐.๑๖๖๕ (๐.๐๐๗๘๕)	๒.๑๒	๐.๐๑๓๒
รายจ่ายรวม	๒๕๓๐.๕๕๙	๐.๑๑๓๔ (๐.๐๒๒๙๖)	๔.๙๓	๐.๐๗๖๙
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๒๐๐.๓๘๖	๑.๒๗๖๘ (๐.๑๘๐๒๑)	๗.๐๘	๐.๙๖๑๗
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๗๕.๔๔๕๕	๐.๐๑๑๓ (๐.๐๐๙๗๓)	๑.๑๖	๐.๔๐๑๑
รายจ่ายรวม	๑๒๗๕.๘๓๑	๑.๒๘๘๐ (๐.๑๘๑๐๕)	๗.๑๑	๐.๙๖๒๐
ผู้มีอาชีพรับจ้าง				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๘๖๑.๖๒๕	๐.๒๒๑๖ (๐.๐๒๐๘๕)	๑๐.๖๒	๐.๑๘๓๖
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๕๖.๒๕๓๐	๐.๐๒๑๘ (๐.๐๐๔๒๕)	๕.๑๔	๐.๐๕๐๑
รายจ่ายรวม	๑๙๑๗.๘๗๘	๐.๒๔๓๔ (๐.๐๒๒๖๕)	๑๐.๗๔	๐.๑๘๗๑

ตารางที่ ๑๕ ค่าความโน้มเอียงในการอุปโภคบริโภค (MPC) กรุงเทพมหานคร
คิดจากรายได้ที่เป็นตัวเงินแยกตามสถานะทางเศรษฐกิจ

	a	b (MPC)	T	R ²
เกษตรกร-มีที่ดิน				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๕๓๕.๕๘๙	๐.๓๖๙๖ (๐.๐๕๒๔๐)	๗.๐๕	๐.๓๕๘๖
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๑๐๙.๐๐๖๓	๐.๐๑๑๗ (๐.๐๐๘๗๖)	๑.๓๓	๐.๐๑๙๗
รายจ่ายรวม	๒๐๔๔.๕๙๕	๐.๓๘๑๓ (๐.๐๕๕๖๐)	๖.๘๕	๐.๓๕๕๗
เกษตรกร-เช่าที่ดิน				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๕๗๗.๗๘๖	๐.๓๙๗๕ (๐.๐๓๗๓๖)	๑๐.๖๓	๐.๕๓๓๕
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๔๗.๒๖๒๖	๐.๐๐๘๗ (๐.๐๐๓๘๐)	๒.๒๘	๐.๐๓๕๙
รายจ่ายรวม	๑๖๒๕.๐๔๘	๐.๔๐๖๓ (๐.๐๓๘๗๘)	๑๐.๙๑	๐.๕๒๕๙
ผู้ประกอบการที่ไม่ใช่เกษตรกร				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๘๗๕.๒๒๐	๐.๔๑๘๒ (๐.๐๑๖๑๒)	๒๕.๙๔	๐.๕๐๗๖
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๓.๒๕๐๒	๐.๐๕๘๓ (๐.๐๐๔๕๙)	๑๒.๙๘	๐.๒๐๔๗
รายจ่ายรวม	๑๘๗๑.๙๖๙	๐.๔๗๖๕ (๐.๐๑๗๗๐)	๒๖.๙๒	๐.๕๒๖๐
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๒๗๕.๗๙๙	๐.๖๗๒๓ (๐.๑๗๔๕๗)	๓.๘๒	๐.๕๗๕๒
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๓๑๖.๕๐๑๓	๐.๑๓๑๕ (๐.๑๘๑๒๐)	๐.๗๒	๐.๐๕๕๗
รายจ่ายรวม	๑๕๙๒.๓๐๐	๐.๘๐๓๘ (๐.๒๒๕๑๓)	๓.๕๗	๐.๕๓๖๘
ผู้มีอาชีพรับจ้าง				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๐๗๕.๔๕๐	๐.๖๙๘๓ (๐.๐๒๓๑๔)	๓๐.๑๗	๐.๕๑๑๘
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๐.๒๒๗๕	๐.๐๔๗๗ (๐.๐๐๔๕๙)	๑๐.๓๙	๐.๐๗๖๖
รายจ่ายรวม	๑๐๗๕.๑๒๓	๐.๗๔๖๐ (๐.๐๒๓๕๒)	๓๑.๗๑	๐.๕๓๖๒

ตารางที่ ๑๖ ค่าความโน้มเอียงในการอุปโภคบริโภค (MPC) ภาคเหนือ คัด
จากรายได้ที่เป็นตัวเงินแยกตามกลุ่มรายได้และเขต

	a	b(MPC)	T	R ²
<u>เขตเทศบาล</u>				
<u>กลุ่มรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๕๓๓.๕๘๓๒	๐.๓๕๕๖ (๐.๑๔๒๗๒)	๒.๗	๐.๐๕๗๑
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๑๕.๒๘๐๘	๐.๑๑๑๒ (๐.๑๐๔๗๓)	๑.๐๕	๐.๐๐๘๘
รายจ่ายรวม	๕๑๘.๒๐๒๔	๐.๔๐๖๘ (๐.๑๘๕๗๕)	๒.๗	๐.๐๕๕๔
<u>กลุ่มรายได้ระหว่าง ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๓๖๖.๓๕๔๑	๑.๐๘๒๑ (๐.๒๗๒๒๒)	๓.๕	๐.๐๘๘๕
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๑๕๕.๔๕๗๕	๐.๑๕๗๑ (๐.๐๕๕๗๐)	๓.๕	๐.๐๗๕๘
รายจ่ายรวม	๒๑๑.๘๙๖๖	๑.๒๓๙๒ (๐.๒๘๘๕๕)	๕.๒	๐.๑๑๒๕
<u>กลุ่มรายได้มากกว่า ๒,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๓๖๑๐.๐๒๕	๐.๐๘๑๘ (๐.๐๐๙๘๑)	๘.๓๕	๐.๑๙๓๐
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๘๒.๐๓๘๓๐	๐.๐๕๕๘ (๐.๐๐๑๖๒)	๒	๐.๗๒๕๓
รายจ่ายรวม	๓๖๙๒.๐๖๕	๐.๑๓๖๖ (๐.๐๐๑๑๕)	๑๒	๐.๓๕๘๖
<u>เขตสุขาภิบาลระดับหมู่บ้าน</u>				
<u>กลุ่มรายได้ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๒๒๕.๖๕๕	-๐.๓๒๓๕ (๐.๖๕๕๕๐)	.๕๗	๐.๐๐๐๓
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๒๐.๒๓๐๓๘	-๐.๐๐๕๘ (๐.๐๐๘๓๘)	๐.๗	๐.๐๐๐๗
รายจ่ายรวม	๑๒๔๕.๘๘๖	-๐.๓๒๙๒ (๐.๖๕๖๓๗)	๐.๕๗	๐.๐๐๐๓
<u>กลุ่มรายได้ระหว่าง ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๗๕๘.๓๕๒๘	๐.๖๒๗๘ (๐.๑๘๕๕๕)	๓.๕	๐.๐๒๓๕
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๑๗.๘๗๕๐๐	๐.๐๑๐๓ (๐.๐๑๖๗๖)	๐.๖	๐.๐๐๐๘
รายจ่ายรวม	๘๑๖.๒๒๗๘	๐.๖๓๘๒ (๐.๑๙๐๕๖)	๓.๓๗	๐.๐๒๒๗
<u>กลุ่มรายได้มากกว่า ๑,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๑๗๕.๒๖๕	๐.๕๐๒๕ (๐.๐๕๐๕๒)	๕.๘	๐.๑๕๑๕
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๑๐.๐๘๒๒๘	๐.๐๓๒๗ (๐.๐๐๖๖๑)	๕๐.๕	๐.๐๓๕๕
รายจ่ายรวม	๑๑๘๕.๓๔๗	๐.๕๓๕๒ (๐.๐๕๑๕๐)	๑๐.๓๑๒	๐.๑๕๑๐

ตารางที่ ๑๗ ค่าความโน้มเอียงในการอุปโภคบริโภค (MPC) ภาคตะวันออก-
เฉียงเหนือ คัดจากรายได้ที่เป็นตัวเงินแยกตามกลุ่มรายได้และเขต

	a	b(MPC)	T	R ²
<u>เขตเทศบาล</u>				
<u>กลุ่มรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๕๔๑.๕๗๖๓	๐.๓๕๕๔ (๐.๒๕๒๓๔)	๑.๔๘	๐.๐๒๑๕
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๕๘.๓๒๗๖	-๐.๐๐๕๒ (๐.๑๖๓๕๔)	๐.๐๓	๐.๐๐๐๐๑
รายจ่ายรวม	๕๙๙.๙๐๔๐	๐.๓๕๐๒ (๐.๓๑๖๖๗)	๑.๕๑	๐.๐๑๒๖
<u>กลุ่มรายได้ระหว่าง ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๕๙๓.๖๐๐๗	๐.๖๓๕๔ (๐.๑๓๕๒๑)	๓.๗	๐.๐๖๑๓
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๗๕.๖๓๒๒	๐.๙๖๓๔ (๐.๐๓๙๗๑)	๓๒.๐๐	๐.๐๒๕๗
รายจ่ายรวม	๕๑๘.๙๖๘๕	๐.๗๓๐๗ (๐.๑๘๕๓๒)	๔.๐๖	๐.๐๗๕๕
<u>กลุ่มรายได้มากกว่า ๒,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๔๕๑.๑๙๘	๐.๕๕๘๑ (๐.๐๕๗๕๑)	๗.๐๖	๐.๓๕๐๔
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๗๗.๕๓๕๓	๐.๐๘๘๕ (๐.๐๑๑๐๗)	๘.๐	๐.๑๕๕๘
รายจ่ายรวม	๑๓๖๓.๖๖๕	๐.๖๔๖๗ (๐.๐๕๙๓๐)	๑๓.๐๖	๐.๓๙๕๕
<u>เขตสุขาภิบาลระดับหมู่บ้าน</u>				
<u>กลุ่มรายได้ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๐๑๕.๕๕๖	๐.๕๒๘๖ (๐.๐๙๕๗๓)	๕.๘	๐.๐๒๒๘
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๑๓.๖๔๕๑	๐.๐๕๕๑ (๐.๐๑๖๒๒)	๓.๕๓	๐.๐๐๘๖
รายจ่ายรวม	๑๐๒๘.๒๐๑	๐.๕๘๓๗ (๐.๐๙๖๖๓)	๖.๕๕	๐.๐๒๕๗
<u>กลุ่มรายได้ระหว่าง ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๘๗๑.๙๕๒๗	๐.๗๙๑๕ (๐.๑๗๒๓๔)	๔๒.๘๖	๐.๐๓๕๖
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๒๕.๐๒๔๔	๐.๐๗๙๖ (๐.๐๒๑๑๕)	๓.๗๗	๐.๐๒๕๑
รายจ่ายรวม	๘๔๖.๙๒๘๓	๐.๘๗๑๑ (๐.๑๙๓๔๗)	๔๖.๖๓	๐.๐๕๐๑
<u>กลุ่มรายได้มากกว่า ๑,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๒๗๒.๒๐๒	๐.๕๑๖๕ (๐.๐๑๙๕๗)	๒๑.๘๑	๐.๓๗๕๘
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๒๘.๗๘๒๓	๐.๐๕๑๒ (๐.๐๐๕๗๘)	๑๐.๘๘	๐.๑๓๕๑
รายจ่ายรวม	๑๒๔๓.๔๒๐	๐.๕๖๘๑	๓๒.๖๙	๐.๕๑๐๕

ตารางที่ ๑๔ ค่าความโน้มเอียงในการอุปโภคบริโภค (MPC) ภาคกลาง คัดจากรายได้ที่เป็นตัวเงินแยกตามกลุ่มรายได้และเขต

	a	b(MPC)	T	R ²
เขตเทศบาล				
กลุ่มรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๗๔๓.๔๑๔๗	๐.๗๗๓๗๕ (๐.๒๗๗๐๙)	๒.๗๙	๐.๑๐๐๒๓
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๕๘.๒๘๐๗๖	๐.๐๒๖๕๗๙ (๐.๑๕๕๐๘)	๐.๑๘	๐.๐๐๐๔๘
รายจ่ายรวม	๘๐๑.๖๙๕๔	๐.๘๐๐๓๓๑๕ (๐.๓๒๘๐๑)	๒.๕๓	๐.๐๗๘๓๘
กลุ่มรายได้ระหว่าง ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ บาท				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๖๒๗.๓๕๓๑	-๐.๘๘๐๓๗๙๒ (๐.๒๑๑๐๕)	๔.๑๘	๐.๑๐๓๘๑
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๙๑.๖๖๐๑๒	๐.๑๕๕๙๐๓๖ (๐.๐๖๐๒๕)	๒.๕๒	๐.๐๓๗๓๘
รายจ่ายรวม	๕๓๕.๖๙๓๐	๑.๐๒๖๒๘๕ (๐.๒๒๖๑๙)	๔.๕๓	๐.๑๑๙๙๘
กลุ่มรายได้มากกว่า ๒,๐๐๐ บาท				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๓๓๑๘.๔๘๙	๐.๑๒๑๘๕๖๖ (๐.๐๒๒๒๒)	๖.๐๒	๐.๑๐๗๖๖
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๑๙.๕๓๘๐๑	๐.๐๙๙๘๐๒๔ (๐.๐๐๗๙๖)	๑๒.๕๓	๐.๓๕๓๐๔
รายจ่ายรวม	๓๒๙๙.๐๕๕	๐.๒๒๑๖๕๙๑ (๐.๐๒๓๑๔)	๙.๕๗	๐.๒๓๓๖๙
เขตสุขาภิบาลระดับหมู่บ้าน				
กลุ่มรายได้ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๐๗๗.๓๗๘	๐.๖๒๔๘๕๖๒ (๐.๑๘๑๕๙)	๓.๕๕	๐.๐๕๑๓๒
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๒๗.๗๐๕๒๗	๐.๒๕๓๖๖๙๖ (๐.๐๕๗๙๖)	๕.๒๘	๐.๐๙๒๓๔
รายจ่ายรวม	๑๐๔๙.๖๗๔	๐.๘๗๘๕๒๑๗ (๐.๑๙๕๕๓)	๔.๕๙	๐.๐๖๘๕๕
กลุ่มรายได้ระหว่าง ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๑๙๒.๗๓๙	๐.๕๕๙๙๙ (๐.๑๘๘๐๙)	๒.๙๗	๐.๐๒๒๗๖
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๑๑๑.๙๗๓๒	-๐.๐๖๖๑๕๑๕ (๐.๐๘๓๙๖)	๐.๗๘	๐.๐๐๑๖๓
รายจ่ายรวม	๑๓๐๔.๗๑๒	๐.๔๙๓๘๔๖๔ (๐.๒๐๗๓๔)	๒.๓๗	๐.๐๑๕๖๘
กลุ่มรายได้มากกว่า ๑,๐๐๐ บาท				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๓๘๘.๕๕๗	๐.๕๑๖๑๐๕๐ (๐.๐๒๒๖๒)	๒๒.๘๑	๐.๓๕๗๘๖๑
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๕๘.๓๕๗๘๒	๐.๐๕๗๘๓๖ (๐.๐๐๕๑๓)	๙.๓๒	๐.๐๘๑๘๒
รายจ่ายรวม	๑๔๔๖.๙๑๕	๐.๕๖๓๙๔๐๕ (๐.๒๒๖๓๔)	๒๓.๑๕	๐.๓๕๖๓๑

ตารางที่ ๑๕ ค่าความโน้มเอียงในการอุปโภคบริโภค (MPC) ภาคใต้ คิดจากรายได้ที่เป็นตัวเงินแยกตามกลุ่มรายได้และเขต

	a	b(MPC)	T	R ²
<u>เขตเทศบาล</u>				
<u>กลุ่มรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๘๗๕.๑๗๗๔	๐.๖๕๑๑ (๐.๒๗๕๐๕)	๒.๓๖	๐.๐๕๓๖
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๑๘.๐๕๕๐	๐.๐๐๗๕ (๐.๐๑๖๐๗)	.๕๕	๐.๐๐๒๘
รายจ่ายรวม	๘๙๓.๒๓๒๔	๐.๖๕๘๐ (๐.๒๘๑๑๒)	๒.๓๘	๐.๐๕๒๔
<u>กลุ่มรายได้ระหว่าง ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๒๔๗.๘๘๘	๐.๕๗๖๗ (๐.๒๒๓๘๗)	๒.๕๗	๐.๐๔๐๘
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๑๖๘.๕๖๗๑	๐.๑๗๕๐ (๐.๑๕๑๔๑)	๑.๑๘	๐.๐๐๘๕
รายจ่ายรวม	๑๐๗๙.๓๒๑	๐.๗๕๑๗ (๐.๒๙๖๒๕)	๒.๕๕	๐.๐๔๐๐
<u>กลุ่มรายได้มากกว่า ๒,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๓๔๘๕.๓๑๕	๐.๐๕๗๘ (๐.๐๒๑๖๕)	๒.๖๖	๐.๐๒๕๖
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๒๐๒.๒๘๘๗	๐.๐๑๓๒ (๐.๐๐๘๖๐)	๑.๕๓	๐.๐๐๘๗
รายจ่ายรวม	๓๖๘๗.๖๐๑	๐.๐๗๑๑ (๐.๐๒๔๑๐)	๒.๕๕	๐.๐๓๑๑
<u>เขตสุขาภิบาลระดับหมู่บ้าน</u>				
<u>กลุ่มรายได้ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๕๐๐.๖๓๒๗	๐.๕๘๐๑ (๐.๒๐๔๗๐)	๒.๓๔	๐.๐๒๐๓
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๑๔.๑๖๖๗	๐.๐๓๑๒ (๐.๐๑๓๓๒)	๒.๓๔	๐.๐๒๐๓
รายจ่ายรวม	๕๑๔.๗๙๙๔	๐.๕๑๑๓ (๐.๒๐๘๘๒)	๒.๔๓	๐.๐๒๑๕
<u>กลุ่มรายได้ระหว่าง ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๑๘๗.๑๖๘	๐.๓๐๕๕ (๐.๑๕๐๕๑)	๒.๐๒	๐.๐๑๕๘
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๒๓.๘๓๒๗	๐.๐๑๗๘ (๐.๐๑๓๓๕)	๑.๓๓	๐.๐๐๖๕
รายจ่ายรวม	๑๒๑๑.๐๐๑	๐.๓๒๓๖ (๐.๑๕๖๕๓)	๒.๐๖	๐.๐๑๖๔
<u>กลุ่มรายได้มากกว่า ๑,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๖๕๕.๒๔๓	๐.๐๓๔๓๗ (๐.๐๓๕๗๔)	๕.๖๑	๐.๑๕๗๐
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๖๑.๑๑๓๕	๐.๐๑๔๕ (๐.๐๐๔๘๖)	๓.๐๖	๐.๐๑๒๒
รายจ่ายรวม	๑๗๑๖.๓๕๗	๐.๓๕๘๘ (๐.๐๓๖๗๐)	๕.๗๖	๐.๒๐๒๐

ตารางที่ ๒๐ ค่าความโน้มเอียงในการอุปโภคบริโภค (MPC) กรุงเทพมหานคร
คิดจากรายได้ที่เป็นตัวเงินแยกตามกลุ่มรายได้และเขต

	a	b(MPC)	T	R ²
<u>เขตเทศบาล</u>				
<u>กลุ่มรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๕๐๖.๐๓๘๘	๐.๗๐๓๖ (๐.๑๘๗๐๐)	๓.๗๖	๐.๑๖๒๔๓
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๓๘.๓๓๖๔	๐.๐๕๔๕ (๐.๐๑๕๔๐)	๔.๘๗	๐.๐๐๓๒๔
รายจ่ายรวม	๕๔๔.๓๗๕๓	๐.๗๑๓๑ (๐.๑๙๕๗๑)	๓.๖๖	๐.๑๕๕๒๑
<u>กลุ่มรายได้ระหว่าง ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๖๑.๖๑๑๗	๑.๓๑๗๒ (๐.๕๖๘๘๕)	๒.๘๐	๐.๐๒๐๓
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๑๘๖.๑๗๔๘	๐.๑๘๒๐ (๐.๐๘๑๒๖)	๒.๒๓	๐.๐๑๓๐
รายจ่ายรวม	-๑๒๔.๕๖๓๑	๑.๕๙๙๒ (๐.๕๗๖๗)	๓.๑๔	๐.๐๒๕๓
<u>กลุ่มรายได้มากกว่า ๒,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๖๖๓.๒๔๑	๐.๕๕๑๙ (๐.๐๑๕๕๖)	๓๕.๖๕	๐.๕๗๐๕
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๖๐.๘๒๓๔	๐.๐๖๖๕ (๐.๐๐๔๑๒)	๑๖.๑๕	๐.๒๑๓๒
รายจ่ายรวม	๑๖๐๒.๔๑๘	๐.๖๑๘๔ (๐.๐๑๕๘๒)	๓๙.๐๘	๐.๖๑๕๓
<u>เขตสุขาภิบาลระดับหมู่บ้าน</u>				
<u>กลุ่มรายได้ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๔๙๒.๕๐๖	๐.๕๐๘๐ (๐.๓๐๓๕๙)	๑.๖๗	๐.๐๓๐๕
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๗๐.๙๒๘๘	-๐.๐๐๔๕ (๐.๐๓๐๙๙)	-๐.๑๔	๐.๐๒๓๐
รายจ่ายรวม	๑๕๖๓.๔๓๖	๐.๕๐๓๕ (๐.๓๒๑๗๙)	๑.๕๓	๐.๐๒๒๗
<u>กลุ่มรายได้ระหว่าง ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๐๕๖.๗๒๒	๐.๕๗๖๗ (๐.๑๗๔๑๑)	๓.๓๑	๐.๐๗๕๑
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	-๓๒.๕๑๕๒	๐.๐๙๕๒ (๐.๐๒๕๒๓)	๓.๗๓	๐.๐๕๒๔
รายจ่ายรวม	๑๐๒๔.๒๐๗	๐.๖๗๐๙ (๐.๑๙๙๒๙)	๓.๗๔	๐.๐๙๒๗
<u>กลุ่มรายได้มากกว่า ๑,๐๐๐ บาท</u>				
รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	๑๙๘๘.๕๘๒	๐.๓๗๙๙ (๐.๐๑๗๓๙)	๒๑.๘๔	๐.๑๔๕๗
รายจ่ายนอกเหนือจากการอุปโภคบริโภค	๕๑.๕๓๔๐	๐.๐๓๓๑ (๐.๐๐๕๕๘)	๗.๒๒	๐.๐๗๒๕
รายจ่ายรวม	๑๙๙๐.๐๑๖	๐.๔๑๓๐ (๐.๐๑๙๓๔)	๒๑.๓๕	๐.๑๖๔๘

- ๔๖ -

รายชื่อหนังสือและวารสารที่ใช้

ภาษาอังกฤษ

1. Almon, Clopper., A System of Consumption Functions and its Estimation for Belgium, Southern Economic Journal, vol. 46, No. 2, 1979, pp. 85-105.
2. Ballentine J.G. and Soligo Ronald, Consumption and Earning Patterns and Income Redistribution, paper No. 67, Rice University, 1975.
3. Evans, Michael K., Macroeconomic Activity, Harper and Row, 1969.
4. Ferber, Robert., Consumer Economics, A Survey, Journal of Economic Literature, vol. XI, No. 4, December, 1973, pp. 1303-1342.
5. Ho, Yhi-Min. Factor Content of Consumption by Income Size Some Further Evidence, paper No. 90, Rice University, 1978.
6. Kaneda, Hiromitsu, Urban/Rural Contrast of Consumption Patterns and Consumer Preferences in Postwar Japan, Discussion paper No. 24, Yale University, April 29, 1967.
7. Katona, George, and Mueller, Eva., Consumer Response to Income Increase, Washington D.C., The Brookings Institution, 1970.

8. Eancaster, K.I., A. New Approach to Consumer Theory, Journal of Political Economy, vol. 74, April, 1966, pp. 132-157.
9. Lluch, Constantion., Porrell, Allen A., and William, Ross A., Patterns in Household Demand and Saving, Oxford University Press, 1977.
10. Maks, J.A.H., Consistency and Consumer Behavior in the Netherlands, 1921-1962, Research Memorandum No. 31, University of Groningen, the Netherlands, April, 1977.
11. Meesook, Oey Astra, Income, Consumption and Poverty in Thailand, 1962/63 to 1975/76, World Bank, Washington D.C., 1979.
12. Musgrove, Philip., Determinants of Urban Household Consumption in Latin America: A Summary of Evidence from the ECIEL Survey, Economic Development and Cultural Change, vol. 26, No. 3, 1978, pp. 441-466.
13. Radwan, Samir, and Alfthan, Torkel., International Labour Review, vol. 117 No. 2, March - April, 1978, pp. 197-219.
14. Ramanathan, R., Measuring the Permanent Income of a Household: An Experiment in Methodology, Journal of Political Economy, Jan. - Feb. 1971, pp. 177-185.
15. Rockwell, Charles S., Urban/Rural Contrast of Consumption Patterns and Consumer Preferences in Yoyoslavia, 1963, Discussions paper No. 27, Yale University, April 29, 1977.

16. Sexaner, Benjamin. A Monthly Analysis of Consumer Demand in the United States, Quarterly Review of Economic and Business, vol. 17, No. 4, 1977, pp. 27-41.
17. Simon, J.L., and Aigner, Dennis J., Cross-section and Time series tests of the Permanent-Income Hypothesis, The American Economic Review, June 1970, pp. 341-351.
18. Soligo, Rovald, Factor Intensity of Consumption Patterns, Income Distribution and Employment Growth in Pakistan, paper No. 44, Rice University, 1973.
19. Tan, Edita A., and Tecson, Gwendolyn R., Pattern of Consumption in the Philippines, U.P., the Philippines, 1974.
20. Thammatinno, Pradit., Patterns of Household Consumption expenditure in Thailand, 1963 and 1969, M.A. Thesis, Bangkok, Thammasat University, 1973.
21. Wattanavitukul, Somluckrat, Cash expenditure, own consumption and income in Thailand, Bangkok, Thammasat University, 1978.
22. Weisskolf, Richard., Demand Elasticity for A Developing economic : An International Comparison of Consumption Pattern, Center paper No. 169, Yale University, 1971, pp. 322-358.

ภาษาไทย

๑. สำนักสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๑๕.

รายชื่อเอกสารรายงานวิจัย
หน่วยวิจัย คณะเศรษฐศาสตร์

1. การประเมินค่าของเวลาในการเดินทางในกรุงเทพมหานคร
(Estimating Time Cost of Traveling in the
Bangkok Metropolitan Area). (หมด)
มีนาคม ๒๕๒๐
เต็มใจ สุวรรณทัต
สจ.วิเศษ กงฉงจนกุลบุตร
2. การกระจายรายได้ของครอบครัวไทย ปี ๒๕๑๔ (หมด)
(The Distribution of Income in Thailand
in 1971-1973 and the Related Measure
of Income Inequality : A Tentative
Proposal)
มิถุนายน ๒๕๒๐
เมธี ครองแก้ว
3. Estimation of the Elasticity of Substi-
tution in Thai Economy. (Out of print)
June 1977.
Chumpot Suvaphorn
4. An Economic Analysis of the Coconut. (Out of print)Kundhol Srisermbhok
March 1978.
5. Financial Capital Flows and Portfolio
Behavior of Thai Commercial Bank. (Out of print) Nimit Nontapanthawat
August 1979
6. การใช้นโยบายการเงินเพื่อแก้ไขปัญหการจ้างงาน. (หมด)
(Monetary Measure for Employment Generation.)
สิงหาคม ๒๕๒๑
สาธิต อุทัยศรี
7. A Study of Disparities in Income and Social
Services Across Provinces in Thailand.
September 1978 (Out of print)
Oey Astra Meesook

8. An Economic History of the Chao Phya Delta
1850-1890 (Out of print)
September 1978
Paitoon Saiswang
9. Employment Effects of Small-and Medium
Scale Industries in Thailand. (Out of print)
November 1978
Somsak Tambunlertchai
10. Income Distribution in Thailand.
December 1978
Oey Astra Meesook
11. ประเมินผลการสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย
ปีการศึกษา 2521-22 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ
สถาบันที่สอนเศรษฐศาสตร์ (หมด)
(The Evaluation of Entrance Examination for
the Faculty of Economics.)
ธันวาคม 2522
วรกรณีย์ ส้ามโกเศศ
12. ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการจ้างงานของประเทศไทย
1960-1975
(Economic Growth and Employment Expansion
in the Thai.)
พฤษภาคม 2522
บุญคง หันจางสิทธิ์
บุญช่วย ศรีสัทพร
13. แบบแผนและผลการทำงานนอกไรนา
(Patterns and Consequences of Non-farm
Employment.)
กรกฎาคม 2522
วรกรณีย์ ส้ามโกเศศ
ประยงค์ เนตยารักษ์
14. ความเจริญเติบโตของภูมิภาค : ทฤษฎีและการใช้ทฤษฎี
ในการวิเคราะห์
(Regional Growth : Theory and Its Application.)
กรกฎาคม 2522
กาญจณี พลสินทร์

15. ผลกระทบของระบบการคลังต่อการกระจายรายได้ของไทย
(The Impact of the Fiscal System on the
Distribution of Income in Thailand). เมธี ครองแก้ว
สิงหาคม 2522
16. Development of Selected Thai Commodity
Exports to Japan. Supote Chunanuntatham
December 1979 Narongchai Akrasanee
Thanwa Jitsanguan
17. ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอนในคณะ -
เศรษฐศาสตร์
(The Information for Learning and Teaching
Improvement of the Faculty of Economics.) ลีสี่ โกศัยยานนท์
เมษายน 2523 พรพิมล สันติมนิรัตน์
18. Industrial Investment Incentives, Cost of
Capital and Employment Creation in the
Thai Manufacturing Sector. (Out of print) Sawong Swetwatana
July 1980
19. แนวการวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจเปรียบเทียบ
(Approach to the Study of Comparative
Economic System). กาญจณี พลจันทร์
สิงหาคม 2523 เอกจิต วงศ์คู่ญาติกุล
20. Dualism กับการพัฒนา : บทสำรวจแนวความคิดและทฤษฎี
(A Survey of Theories of Dualism in Developing
Countries.) ประกอบ ทองมา
สิงหาคม 2523
21. Agricultural Incentives, Comparative
Advantage and Employment in Thailand :
A Case Study of Rice, Maize, Cassava
and Sugar Cane. Praipol Koomsup
October 1980.

22. อุปสงค์ต่อการบริการทางการแพทย์
(Demand for Health Service in Thailand.) ประภัสสร เสียวไฟโรจน์
ตุลาคม 2523
23. การกระจายการศึกษาในระบบโรงเรียนในประเทศไทย
(The Distribution Flow of Education in the Formal
School. System in Thailand : An Analysis of
Factor Affecting Scholastic Achievement of
Students of Different Level of Education.) สุกัญญา นิธิงกร
จิตรา วุฒิสาสตร์
ตุลาคม 2523
24. ผลการสำรวจทัศนคติของผู้ใช้น้ำประปาภายหลังโครงการ
ปรับปรุงระยะแรกอย่างแรก โอม หุวะนันท์
(A Survey of Customer Attitudes Towards the
Metropolitan Water Work Authority, 1980.) เลขฎา โลหอุณจิตร
บัญญัติ สุรการวิทย์
ตุลาคม 2523
25. Demand for Alcoholic Beverages in Thailand : Chira Hongladarom
A Cross-Sectional and Time Series Study George E. Delehanty
on Demand for Mekhong Whisky. Boonkong Hunchangsith
November 1980.
26. การกระจายการศึกษาในระบบโรงเรียนในประเทศไทย
(The Distribution Flow of Educations in
the Formal School System : An Analysis
on Distribution of Educational Attainment.) อรรณศิริ นัยวิฑิต
Edita A. Tan
ธันวาคม 2523
27. การค้าของไทยกับกลุ่มประเทศอาเซียน : การพิจารณา
รูปแบบทางการค้าและวิเคราะห์พฤติกรรมการส่งออก
(Thai Trade with ASEAN Countries :
A Look of Pattern of Trade and Analysis on
Export Performance.) ประเสริฐ วัฒนา เศรษฐ์
มกราคม 2524

28. การวิเคราะห์การเป็นเจ้าของธุรกิจขนาดใหญ่ในประเทศไทย
(The Distributions of Ownership in the Thai
Big Business.)
เมษายน 2524
เกริกเกียรติ จิตวัฒน์เสวีธรรม
29. Manufactured Exports and Foreign Direct
Investment : A Case Study of the Textile
Industry in Thailand.
May 1981
Somsak Tambunlertchai
Ipei Yamazawa
30. Bilateral Export Performances Between
Thailand and Japan, 1960-1977
May 1981
Supote Chunanuntatham
A. Murakami
31. Import Substitution and Export Expansion :
An Analysis of Industrialization Experience
in Thailand.
May 1981
Somsak Tambunlertchai
32. The Effectiveness of the Monetary Policy
in Thailand. (in Thai)
กรกฎาคม 2524
วณิ จงศิริวัฒน์
33. บรรณานุกรมคัดสรรเอกสารเพื่อการพัฒนาชนบทไทย
(Thai Rural Development : A Selected
Annotated Bibliography.)
กันยายน 2524
วันรักษ์ มีงมณีนาถ
พรพิมล สันติมณีรัตน์
งามพิศ สัตย์สังวน
34. ผู้สำเร็จอาชีวศึกษากับการจ้างงาน
(A Study of Employment Aspects of
Vocational Education in Thailand,
1970-75)
ตุลาคม 2524
อภิชัย พันธเสน
บุญช่วย ศรัศำพร

35. การพัฒนาเมืองในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย
(Urbanization in Regional Development) สัมภาษณ์รัตน์ วัฒนวิทูกร
พฤศจิกายน 2524 กายูจณี พลจันทร์
36. รูปแบบการอุปโภคบริโภคในประเทศไทย (2518-2519)
(Consumption Pattern in Thailand : 1975-1976) กายูจณี พลจันทร์
เมษายน 2525 สุวรรณี วัฒนจิตต์